

Szerkesztőség:
 Arad, Assonv-palota.
 Kiadóhivatal:
 Aradi Nyomda Vállalat.
 Bulev. Regele Ferdinand 4/22
 (József I. herceg-ut.)
 Irány-cím: Közlöny, Arad.
 Telefon-szám:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.
 Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS
 HELYBEN ÉS VIDEKEN
 Egész évre ... 1080 Laj
 Fél évre ... 540 Laj
 Negyed évre ... 270 Laj
 Havonta ... 90 Laj
 Hirdetések díjszabás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,
 vasárnap 6 lej.
 Bucarestben 50 banival több

Oktalan árulkodás.

E napokban hangot adtunk annak az általános panasznak, amely a curtici-i határállomás észlelt és szokatlanul szigorú vámvizsgálatokat kifogásolta. A tubuzgó közegek eddig érthetetlennek látszó okokból valóságos tortúra alá vették a határátlépő utasokat, akiknek nemcsak a bőröndjeit dulták fel, hanem még a személyek megmotozásától sem riadtak vissza. Tiltakozó felajdulásunkra, most megszökölt az aradi vámhatóság vezetője, Dumitrescu inspektor és lapunk más helyén közölt nyilatkozatából megtudjuk azt a rejtélyes okot is, amely a rendkívül szigorú határvizsgálatot előidézte. Az aradi váminspektor kijelentette, hogy a határvizsgálat szigorítását a timisoarai inspektorátus rendelte el, az ő megkerülésével és pedig olyan intervenció következtében, amelynek onéridekekből fakadó kiindulópontját bizonyára megdöbbenéssel veszi tudomásul Erdély közvéleménye.

Dumitrescu váminspektor nyilatkozatából kiderül ugyanis, hogy a timisoarai kereskedők egy csoportja panasszal járult az ottani vámhatóság elé a külföldről történő árucsempészes ellen és előadta, hogy a város társadalmának elitje mellözi a timisoarai kereskedőket és a szomszédos államokba utazik bevásárlás végett, mert ott jóval olcsóbban tudja beszerezni szükségleteit. A kereskedők panasza valóban érthető. Nemcsak Timisoarán, hanem a határhoz közellevő más nagyvárosokban is gyakori eset, hogy a külföldet járó közönség nem tud ellentánni az ott kínálgató alkalomnak, amely a lényegesen olcsóbb külföldi áru vásárlására csábítja. Az itteni kereskedők érzik is ezt a visszás helyzetet, amely alaposan megkárosítja őket, amíg a rettentő adógondok és egyéb nagy terhek súlyosan nehezednek vállalkra. A kereskedőknek tehát van okuk a panaszra, csak éppen a helyet tévesztették el, ahová panaszra mentek. Nem a vámhivatal, hanem a kormány segíthet csak azon a bajon, hogy külföldön minden olcsóbb, mint nálunk. Itt van a baj forrása, ezt kell betömetni.

A timisoarai kereskedők ehelyett csunya és ellenszenves szerepre vállalkoztak. Összeállították a külföldre utazók listáját, amelyen természetesen Timisoara közéletének ismert és tekintélyes alakjai is szerepelnek és azt a vámhatóság rendelkezésére bocsátották. Ez az eléggé el nem ítéhető denunciació okozta aztán, hogy a határvizsgálatnál drákói rendszabályokat léptettek életbe és ok nélkül moleztálták az utazó közönség ezreit. Az Aradi Közlöny panasz-szavára figyelt fel Dumitrescu váminspektor és — mint nyilatkozatában mondja — nyomban megszüntette az illetéktelenül és labilis alapon elrendelt szigorítást, már csak azért is, mert az semmiféle eredményre nem vezetett. Dacára az erélyes vizsgálatoknak, az éber vámközögek nem találtak olyan jeleket, amelyek igazolták volna a timisoarai kereskedők állítását, hogy nagy tömegekben csempészi Romániába a külföldi árukat. A szigorú razziaik „zsákmánya” mindössze néhány selyemharisnya volt, aminek behozatala nem tette volna tönkre az államot. A denunciaciónak tehát sem oka, sem eredménye nem volt.

Dumitrescu inspektor megértő és méltányosságra valló közbelépése megszüntette a curtici-i anomáliákat és úgy a belföldi polgár, mint a külföldi utas nem lesz kitéve ezentul

Arad szenátora megtámadta a katolikusokat.

Ciuhandu esperes éleshangu beszéde. — Kizárlák a Lupu-pártból a katolikusgyalázó lelkeszt. — Gyárfás Elemér felszólalása az irredentizmus vádja ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A szenátus mai délelőtti ülése meglehetősen viharos volt s olyan ideges hangulatban folyt le, mint a tegnapi délutáni ülés. Az izgalmak nagyrészen Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor felszólalása körül keletkeztek, aki erélyesen utasította vissza azt a csak hangulatkeltésre alkalmas vádat, hogy — mint Popovici szenátor az agronomokkal kapcsolatban a szenátusban állította — az ő, Gyárfás, a kérdésben ismert állásfoglalása irredenta céllal történt volna. Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be:

Kizárlák a Lupu-pártból a katolikusokat gyalázó lelkeszt.

A szenátus ma délelőtti ülésén napirend előtt Turcu Lupu-párti szenátor kért szót és kijelenti, hogy tegnapelőtti beszédében nem volt szándékában senkit sem megbántani és mindazoktól, akik beszéde miatt sértve érezték magukat, nyilvánosan bocsánatot kért. A szenátusban azt hiszik, hogy Turcu Lupu miniszter közbenjárására mondta el bocsánatkérő nyilatkozatát. Ugy látszik azonban ez a bocsánatkérés már nem sokat használ, mert Turcu ügyében, bucuresti-i tudósítónk esti jelentése ezeket mondja:

Turcu lelkeszt, szenátor, aki a kultuszjavaslat tárgyalása alkalmával izléstelen támadást intézett a katolikusok és a katolicizmus ellen, — tudvalevőleg — a Lupu-féle parasztpárt tagja. Lapedatu kultuszminiszter éppen ezért Lupu dr.-hoz fordult és élesen elítélte, hogy a munkaügyi miniszter pártjának egyik tagja ennyire elvetette a súlyot és ezáltal megzavarta a felekezetek közötti békét. Lupu dr. kijelentette, hogy Turcu szenátor a párt megbízása nélkül tartotta meg beszédét, amiért most büntetésből ki fogja zárni a pártból.

Gyárfás Elemér a folyton visszatérő irredenta vád ellen.

Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor reflektált ma Popovici tegnapelőtti kijelentésére, amely szerint Gyárfás legutóbbi állásfoglalása az agronomok ellen, irredenta céllal történt. Kijelentette, hogy a romániai magyarság csak kulturkapcsolatot tart fenn Magyarországgal. A legerélyesebben visszautasította Popovici gyanúsítását és kérdezte, hogy vajon a liberálisok is irredenták-e, ha nagynéha egyik-másik sajtóorgánumban szintén szóvá teszik némelyik agronom vizsgálatait. Gyárfás elővette a kisküküllőmezei liberálist párt hivatalos lapját és abból néhány cikket olvas fel, amely hasonlóan kikel-

egyes agronomok viselt dolgai ellen, mint azt nemrég Gyárfás tette a szenátusban.

A görög katolikusok vérbefojtott tüntetése.

Suciu balázsfalvi gör. kath. metropolita szóvá tette, hogy vasárnap Marosvásárhelyt csendőrökkel akadályozták meg a görög katolikusok tiltakozó gyűlését és tüntető felvonulását a kultuszjavaslat ellen. A csendőrök és a tömeg között összeütközésre került a sor és vér is folyt. A sebesültek között van egy esperes is, akit súlyos sérüléseivel kórházba kellett szállítani. Kéri a szükséges intézkedések megtételét. Lapedatu kultuszminiszter azonnal válaszolt és sajnálkozását fejezte ki a történet fölött. Emlékeztette Suciu metropolitát, hogy pénteken megállapodtak, hogy a tüntetések elmaradnak. Mindamellett megígérte a legszigorubb vizsgálat megindítását. Suciu metropolita elismeri, a pénteki megállapodást, amelyről azonnal táviratilag értesítette Kolozsvárt és Marosvásárhelyt. Arról nem tehet, hogy a táviratok nem érkeztek meg idején és így a görög katolikusok az egyházió megállapodásáról mitsem tudva, meg akarták tartani a tervezett tüntető felvonulást. Kérdi a minisztert, vajon helyénvalónak tartja-e, hogy ezért a csendőrök fegyverrel állják útját a román tömegeknek és a papokat inzultálják, akik feszülettel a kezükben haladtak a menet élén. Ezzel a csendőrök a feszületet is megszentelték. Lapedatu miniszter ajánlotta egy vegyes bizottság kiküldését, amely a minisztérium és a görög katolikus lelkesztés megbízottaiból állana és köteles volna az eseményeket megvizsgálni.

Arad szenátora szintén támadja a katolikusokat.

Azután áttértek a napirendre, melyre a kultuszjavaslat tárgyalása volt kitérve. Nagy feltűnést keltett Ciuhandu György dr. aradi szentszéki tanácsos, liberális szenátor felszólalása, aki éles támadást intéz a katolikusok ellen, úgy, hogy Lapedatu kultuszminiszter többször is kénytelen félbeszakítani és kérni, hogy más hangnemben folytassa beszédét és főleg ne provokálja a más hitfelekezeteket. Ciuhandu azonban nem hagyja magát befolyásolni és továbbra is — bár most már mérsékeltbben — támadja a katolikus egyházakat és azt az álláspontot szögezi le, hogy a kisebbségi egyházak sem igényelhetnek több jogokat, mint amennyi annak idején a román kisebbségi egyházaknak volt Magyarországon. Ciuhandu az ülés befejezéséig beszélt. Végezetül a szenátus elhatározta, hogy az ülésszak rövidségére való tekintettel, a szenátus éjjel is üléselni fog.

kellemeilen és céltalan vexaturáknak. A lista-készítő timisoarai kereskedők pedig, akik denunciació fellépésükkel ezt a kis „határcindst” okozták, nem érték el a céljukat. A romániai áru nem lett olcsóbb a külföldinél.

De azt mindenesetre sikerült elérniük, hogy néhány napig kínos incidensek színhelye volt a curtici-i határállomás és hogy a jóérzésű közönség megbotránkozva mond ítéletet a haszontalan denunciació fölött.

Anglia és Amerika ellenzik Románia külföldi kölcsönét. Titulescut vasárnapra várják Bucurestibe.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Az angol sajtó nagy cikkekben foglalkozik Románia helyzetével. A lapok válságnak találják a belpolitikai helyzetet. A Morning Post szerint a kormány az amerikai Blair-eszporttal forszirozza a kölcsöntárgyalásokat és amennyiben nem sikerül rövidesen megkötni a kölcsönt, a kormány nem tarthatja magát tovább hatalmon. A Daily Mail szerint elkerülhetetlen a kormányválság. A lap óvja az angol közönséget attól, hogy résztvegyen a kibocsájtandó kölcsönben, tekintettel a bizonytalan belpolitikai helyzetre.

A newyorki jelentések szerint Heller, demokrata képviselő a parlamentben felszólította Kellog külügyi államtitkárt, hogy tiltsa le a newyorki piacon terjesztett román kölcsön ki-

bocsátást és a Federal Reserve bankoknak engedje meg, hogy Romániának hitelt bocsátanak rendelkezésére. Hosszu, írásbeli indoklást nyújt be e javaslata érdekében.

Genfi jelentések szerint Titulescu külgyminiszter betegen fekszik szállásán és kezelőorvosának vélelménye szerint egyelőre nem utazhat vissza Bucurestibe. Betegsége akut baj, amely összefüggésben van legutóbb lefolyt betegségével. Ezzel szemben Bucurestiből érkező hírek azt mondják, hogy magánjelentések szerint Titulescu vasárnap hazatér. Kormánykörök kijelentik, hogy a külügyminiszter a kormány nem hívta háza. Azt hiszik, hogy Titulescu az optáns-ügyben az ellenállás politikájának híve és ehhez kérni fogja az összes pártok támogatását.

Szokatlan incidens egy aradi temetés körül.

Bonyodalmak a ki nem fizetett temetési költségek miatt. — Aradi kereskedő különös afféria a timisoarai temetkezési vállalattal.

(Arad, március 21.) Ma délelőtt nagy feltűnést keltő érdekes feljelentés érkezett az aradi államrendőrséghez, amely a nyomozásra kiküldött tisztviselést komoly jogi probléma elé állította. A különös feljelentés előzményei a következők: Egy ismert aradi kereskedőnek Timisoarán (Temesváron) meghalt a sógora. A család úgy határozott, hogy az elhunytat Aradra szállítatja és az itteni felső temetőben helyezi örök nyugalomra. A kereskedő átutazott Timisoarára és az ottani — a város tulajdonát képező — temetkezési intézettel megegyezett, hogy a hullát ércokorsóba zárva, Aradra hozza és az aradi felső temető halottsházában felravatalozza. A temetés ára tekintetében úgy állapodtak meg, hogy a szállítási költségekön kívül huszonkilencezer lejbe kerül a temetés, amely összeget a felravatalozás után nyomban köteles kifizetni a kereskedő. Az ércokorsó az

elhunytal tegnap meg is érkezett Aradra és megjött a temetési vállalat megbízottja is, hogy a pénzt felvégye. A ravatalozás elvégzése után azonban az a kellemetlen meglepetés érte a temetésrendező cég alkalmazottját, hogy a megállapodás ellenére a kereskedő nem tudott fizetni. Kijelentette, hogy nincsen pénze, fizetni nem képes. Ő ugyanis nagyobb kölcsönre számított, amelyet azonban nem tudott megszerezni és így képtelen a temetés költségeit megkifizetni.

A megbízott erre visszatért Timisoarára és ma Timisoara város írásbeli feljelentésével jelentkezett az aradi államrendőrségnél. A temetkezési intézet, a város névében, hitellezési csalás címen tett feljelentést a rendőrségen és kérte az eljárás sürgős megindítását. A rendőrség megbízottai ma délután megjelentek a felsőtemetőben, mert ott volt található a „kicsalt” tárgy, az ércokorsó.

Eözema

Ezen órákban szünetelt az egyének reudas munkát visszakapják a Kadum-kenőcsöt használva, amely rögtön eltünteti a viszketességet.

Epen abban a percben érkeztek oda, amikor az elhunytat, természetesen az ércokorsóval együtt, a gyászolók megható zökögésé közelette letesztették a megasott sírba. A detektívek tanácsalannul állottak a sír szájánál, mert nagyon körülményesnek látszott az ércokorsót ebben a helyzetben lefoglanni. Végre rövid tanácskozás után, a legjobb döntésük szerint, békén hagyták eltemetni az elhunytat és a temetés után pedig felszóltatták a kereskedőt, hogy fizesse ki a temetkezési intézet követelését. A kereskedő megingerte, hogy a huszonkilencezer lejt néhány napon belül feltétel nélkül kiegyenlíti. A rendőrség az ígért alapján egyelőre felfüggesztette a további eljárást.

Különös tragédia a lengyel fővárosban.

Egy városi rendőr a világ romlottsága miatt öngyilkosságot követett el.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Varsóból jelentik: Különös eset történt a lengyel fővárosban. Spolnik Antal rendőr az utcán egy erősen verező nőt talált, eszméletlen állapotban. Autótaxit hívott, hogy a sebesültet — akiben egy rendőri felügyelet alatt álló nőt ismert fel — a kórházba vitesse, azonban a taxi soffitje nem akarta elvinni a sebesültet, azal érvelve, hogy bevérezzi kocsiját. Éles szóváltás keletkezett, miközben a rendőr elővette revolverét és:

— Nem érdemes élni már ebben a romlott és önző világban — kiáltással föbelötte magát. Amikor az öngyilkosságnak hírefutott, a rendőr egy jóbarátja és földije szintén öngyilkosságot követett el.

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Írta: FÉDÁK SÁRI.

Agyó, fakalás, földön hasaló reggelik. Agyó, kukoricafosztó. A „kisasszonyok” nem volt szabad többé „hántoba” menni vacsora után, ahol a lányok meg a legények egy szál harmonika mellett olyan édesen és olyan szép nótákat énekeltek. Azóta vágytam mindig harmonikázni! Majd belehaltam, úgy szerettem volna harmonikázni és különösen imponáltak nekem a parasztleányok, akik olyan nagyszerűen érezték ezt a művészetet. A vágyam végre mégis csak teljesült. Alig kellett rá várni harminckét-harminchárom évet. — Az igaz, hogy aztán aztán jól kiharmonikáztam magam. Mert azt nem lehet mondani, hogy az elmúlt kedves nyáron, 1927-ben, a „Borosa Amerikában” című darabban nem harmonikáztam ki magam kedvemre.

Agyó, aranyos szombat délutánok. Nem volt szabad többé szombatonként felvenni valamelyik cseléd kopott kék kartonruháját, felgyűrni az ujját, feltűrni a szoknyáját és odaállni surolni a szakácsnéval. Gyuródészkat, dézsát, kupát. Közben torkomszakadtából énekelni: „Élég nagy a beregi határ, magam vagyok benne a betyár...” Nem volt szabad Letuczky Marit, a szobalányt, este, mosogatás után, gondosan megfésülni és segíteni neki öltözködni, mikor bába ment. Virágot tüzni a hajába és azt mondani:

— Te bolond, Mari, te leszel a legszebb. Meg is fogadlak én téged, ha majd Pesten leszel primadonna. Tíz pengő forintot havi fizetéssé leszel.

Ezzel a Letuczky Marival aztán, mikor 1922-ben először Amerikában jártam, találkoztam Bridgeporton. Egyszer csak elém áll egy fekete selyembe öltözött lady, a legfinomabb csipkekendővel a fején, átnyújt egy kis csomagot és azt mondja:

— Zsaszuka lelkem, hoztam egy kis can-

dyc (cukorka) magának. Na, nézze jól meg, aztán találja ki, ki vagyok.

A szemében csillogott a könny. A melléte álló hölgy ráncgálta a ruháját:

— Ugyan, Mrs. Szilágyi, ne zavarjunk most ilyesmivel a Fedák Sári!

Néztem, néztem egy darabig, aztán egyszerre csak kitért belőlem: Maril Kedves, jó, régi Maril Réki barátom, te vagy az?

— Zsaszuka, kedves, lelkem Zsaszuka! Ezzel már egymás nyakába borulva, sirtunk is keservesen és boldogan. Letuczky Mariból Mrs. Szilágyi lett. Három fia volt. Egy orvos, egy patikus, egy kereskedő. Elmesélte, hogy húsz hosszú esztendő óta folytonosan vasal. Szakadatlanul vasal. Vasárnap is. Azt mondta, olyan „üzemben” van, ahol vasárnap is vasal. Csak így tudott a három gyerekekből embert nevelni. Az ura meghalt, mikor a gyerekei öklömmnyi kicsinyek voltak. Azóta mindig vasal. Festettem magam az előadásra, mellettem ült és a simogató két keze nem szünetelt egy percig sem. Amit ért, azt simogatótt. A hajamat, a ruhámat, a kezemet, a kikészített János vitéz-ruhákat, csizmát, rongyos kalapot. Forgatta a furulyát, nézgette a karikást és a ragyogó zöld mündéret. A rongyos kalapom mellől elvett két szál árvalányhajat és gondosan eltette. A csinos kis arca a régi volt, csak sokkal sápadtabb. Magyarul már csak törve beszélt. Azt is fáradtan, halkán. Éreztem, hogy halálosan fáradt. A két fénytelen szeme mosolytalan, örömtelen, szomorú. — Mari fekete selyemruhában, a saját autóján jött át Stamfordból a bridgeporti előadásra. Mari fekete selyemruhában, a saját autóján vitte haza Bridgeportból Stamfordba a két szál árvalányhajat.

Máris nélnék hívták a szakácsnét. Szabó Endréné. Az ura kiment Amerikába és négy gyerekkel itthagytá. Remekül tudott főzni. De ami engem jobban érdekelt, gyönyörű meséket tudott mondani. Évekig lakott nálunk. Én már úgy tekintettem, mint családtagot. Neki már sokkal több fizetést ígértem, ha Pesten pri-

madonna leszek. Tizenkét pengő forint volt előirányozva. A szombati surolások patrónusa. Kedves Mari néni. A mesék között, melyeket olyan kitűnő magyarsággal, jóízűen tudott elmondani, a kedvencem: Judinca és Ezonprezon volt. Judinca és Ezonprezon. Ilyent igazán csak a mesében lehet hallani. Máris néni aztán tényleg mellettem volt Pesten. Évekig szolgálta hűségesen Rákosi Szidit. Én már régén a Bob herceget játszottam, mikor ő még mindig mesélt esteánkt Judincáról és Ezonprezonról.

Szóval, hogy folytassam, a komissz munkától eltöltöttem, ami azonban távolról sem jelentette azt, hogy nem kellett dolgoznom. Minden házi munkát, minden kisasszonynak való munkát végezni kellett. Például sohasem volt szabad felvennem a ruhámat addig, amíg ki nem vasáltam. Mialatt polgáriba jártam, akkor is mindig kellett vasalnom a ruhámat, mert gyűrőtten nem volt szabad felvenni. Ha úgy tudtam rá vigyázni, hogy nem gyűtem össze, nyertem, megspóroltam a vasalást. — A gang végében volt a mángorlószin. Abban a mángorlószinben kellett nekem vasalni és fodrokat kolmálni. De nem is volt rajtam soha gyűrött ruha. Ma sincs. Már mint a színpadon. Ezt a nagy ruhapedantériát nem is lehet soha megtanulni, csak a mángorlószinben. A mángorlószinben tanulja meg azt egy színész, hogy nincs rajta se gyűrött, se piszkos, se foltos, se kopott ruha, se ferdesarku cipő és stopolt harisnya. A mángorlószinben tanulja meg egy gyerek, hogy mindig úgy kell kinézni, mintha a skatulyából kuzták volna ki. De nagy hálával is fordulok kedves anyám felé, aki szigoruan ragaszkodott ahhoz, hogy egy leánynak mindent kell tudni, akár lesz valaha szüksége rá az életben, akár nem. Hát nem volt rá szükségem? Ki tanított volna meg a Mágnás Miskában mosni, a Szókimondó asszonyságban vasalni és az Antóniában kenyeret vágni, terti, stopolni? Nagyon jó szívvel emlékszem biz én vissza arra a hederával befuttatott kis mángorlószinre.

— Abbázában teljes pompájával kivirágzott a tavasz. A világ minden tájáról egybesereglett előkelő társaság színben és színvonalban fölülmúlja ma a francia riviera legmondanibb fürdőhelyeinek közönségét. A Palace Hotel, a hozzá tartozó Bellevue és Excelsior szállodákkal ragyogó központja Abbázia társaséletének. Az üde, enyhe tengeri levegő, a nagyszerű ellátás, a szórakozások változatosága felejthetetlenül teszik az ideitavaszt azok számára, akik idegeik rekonstrukcióját Abbázia pazar természeti gazdagságától várják.

— Kéthetes gyászt tartanak a marosvásárhelyi görög katolikusok. Marosvásárhelyről jelentik: A görög katolikus egyház vezetősége tegnap értekezletet tartott a vasárnap délelőtti tüntető felvonulás alkalmával történt súlyos incidensek ügyében. Az értekezlet résztvevői éles szavakkal ítélték el a karhatalmi közegek tulkapásait, különösen azt, hogy egyes csendőri, illetve rendőri közegek a menet élén haladó tizenkét papot súlyosan brutalizáltak. A vasárnapi szomorú esemény miatt kéthetes gyászt rendeltek el a görög katolikus hívek részére, akik a gyász jeléül két hétig semmiféle nyilvános helyen nem jelennek meg. Az értekezlet egy háromtagú küldöttséget is választott azzal a rendeltetéssel, hogy tiltakozó memorandumot juttasson el a régens tanács elé. A küldöttség magával viszi a darabokra tört keresztek és szíjjel-tépett zászlókat, hogy ezzel is bizonyítsa a régens tanács előtt a történetek súlyosságát. A küldöttség még az éjszaka folyamán el is utazott Bucarestbe a megszenstégtelenített egyházi relikviákkal.

GYERMEKKOCSIK legszebb kivitelben rendkívül nagy választékban HEGEDUS-cégnél

— Dr. Szelle Károly előadása az Iparos Otthonban. Az aradi Iparos Otthon előadás-sorozatának mai estjén dr. Szelle Károly, a kiváló szakorvos tartott előadást, a nemibetegségek, főleg a vérhaj elleni védekezésről. Lebilincselően érdekes mondanivalóit, amelyek különböző, nagybárá ismeretlen adatokkal is alá voltak támasztva, feszült figyelemmel hallgatta végig a termet egészen megöltözt község. Dr. Szelle beszédes képet nyújtott a vérhaj elterjedéséről, amely Oroszországban érte el a tetőfokát. Azután történelmi visszapillantást nyújtott a venereás bajok elleni védekezésről, majd a mai kor reglementaires és abolicíós védekezési módját ismertette és rámutatott arra, hogy a rendszabályozó védekezés már idejét multá és főleg a kulturállamokban az abolicíós módszerrel, amely felvilágosító propagandával küzd a baj ellen, igen szép eredményeket értek el. Érdekesen mutatta ki, hogy a házasság előtti orvosi vizsgálat a gyakorlatban mennyire nem válik be, viszont az ifjúságnak orvosi felügyelet alatt tartása, amit az új kultusz törvény is tervbe vett, mennyire helyén való. Előadása végén annak a reményének adott kifejezést, hogy a tudomány lassan épügy le fogja küzdeni a vérhaj, mint ahogy a múlté már számkra a pestis, vagy a lepra. A nagyszámú község lelkesen megtapsolta a nívós és értekes előadásáért dr. Szelle Károlyt.

— Kéménytűz Aradon. Ma este a Doamna Balasa (Purgly Lajosné)-ucca 50. számú házában kéménytűz volt. Értesítették a tűzoltóságot, amely kivonulva a helyszínre, a már a padlásán és egy kamarahelyiségben elterjedő tüzet hamarosan eloltotta. Megállapították, hogy a tüzet a kéményből kipattanó szikra okozta.

— Tíz százalékkal alacsonyabbak az idej cukorrépa-árak. Hetekig tartó tárgyalások után, a kormány által delegált vegyesbizottság megállapította az 1927-ben termelt cukorrépa beváltási árát. Az előző évi árakhoz képest az új árak tíz százalékkal alacsonyabbak, ami azzal magyarázható, hogy ebben a cikkben meglehetősen nagy túltermelés volt és a szintén túlprodukciónal küzdő cukorgyárak csak úgy voltak hajlandók az egész répatermést átvenni, ha a termelők elfogadják a 114.80 lejes mázsánkénti árat. Az 1928. évi termésű répa átvételi árát még nem állapították meg. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a pénzügyminisztérium ismét engedélyezte a meláznak takarmányozási célokra való kihasználását.

Csábítással vádolják Jackie Coogan anyját.

A filmrendező feleségének 750.000 dolláros kártérítési keresete.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Szenzációs hollywoodi esemény foglalkoztatja Amerika közönségét. Corabel Bernstein, egy ismert hollywoodi rendező felesége 750.000 dollár erejéig pert indított Jackie Coogan, az ismert gyermekszínész anyja ellen, azzal érvelve, hogy az asszony elszerezte az ő férjét. Ke-

resetéhez hossza beadványt csatol, amelyben részletezi a két év óta tartó szerelmi viszony történetét. Filmkörökben óriási szenzációt kellett a per, bár a beavatottak úgy vélik, hogy a rendező feleségének vádja egyáltalán nem felel meg a valóságnak.

Erdélyben premier!

A filmgyártás unikuma!

Jön! „Kreutzeronata“ ERZSEBET MOZGÓBA

Tolstoj Leó gróf világhírű regénye filmen.

A sóbánya két fegyencének fantasztikus meséje.

Gyilkosságot vállaltak magukra, hogy megszabadulhassanak a targoncái bányából. — Alaptalan vád egy timisoarai ügyvéd ellen.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Egy már feloldásba került és annak idején nagy feltűnést keltett rejtélyes eltűnési ügy került felszínre most a timisoarai (temesvári) ügyészség előtt két targoncái fegyenc révén, akik inkább magukra vállalták egy gyilkosság vádját, csak hogy kikerüljenek a sóbányából és Timisoarára hozataluk alkalmával szökést kísérjenek meg. Az érdekes ügy részletei a következők:

Még 1920. szeptemberében történt, hogy Boteanu Constantin ezredes, timisoarai térparancsnok Pompeiu nevű fia eltűnt és valószínűleg büntény áldozata lett. Boteanu Pompeiu szeptember 15-én egyik barátjánál mulatott többedmagával hajnalig és egyedül indult el gyárvárosi lakása felé. Másnapra Boteanu nem került elő, öt nap múlva pedig kifogták holttestet a Begából. A boncolás megállapította, hogy a holttesten talált sérülésekből nem lehet büntényre következtetni és a diák vagy öngyilkossági szándékból került a Begába, vagy pedig belelőtte valaki. A nyomozás a titokzatos eset kiderítésére persze tovább folyt, de minden eredmény nélkül.

Néhány héttel ezelőtt megjelent a targoncái fegyház igazgatóságánál Dragoi György bánati illetőségű fegyenc és elmondta, hogy Günther Gyula oradeai illetőségű fegyenc társa bevallotta neki, hogy ő gyilkolta meg Timisoarán Boteanu ezredes fiát, akit revolverrel agyonlőtt és beledobott a Begába. Ugyanezt bevallotta Günther a

fegyházigazgató előtt is, aki erről nyomban értesítette Seicureanu timisoarai vezető-főügyészt. Seicureanu Timisoarára szállíttatta a két fegyencet, akik utközben vakmerő szökést kíséreltek meg. Le akarták magukat vetni a robogó vonatról, de őreik megakadályozták e szándékukban.

A timisoarai ügyészségen Günther elmondotta, hogy direkt megleszte Boteanuf, akit a gyárvárosi hídnál megszölyített, majd lelőtt és a Begába dobott, vallomásához hozzáfűzte még azt is, hogy a gyilkosságot dr. Brück Henrik timisoarai ügyvéd felszólítására követte el, akinek e tettel valami politikai célja volt. A főügyész beidézte az ügyvédet és ekkor kiderült, hogy az ügyvéd soha életében nem látta a fegyencet, de Günther sem ismerte meg a szembesítésnél dr. Brücköt, ami azt bizonyította, hogy az ellene hangoztatott vád körmönfont hazugság. A vizsgálat aztán kiderítette, hogy Günther és Dragoi ezeket a vallomásokat csupán azért találták ki, hogy Timisoarára hozzák őket és utközben megszökjenek. Brück dr. nevét csak azért keverték bele az ügybe, hogy még nagyobb komplikációt támasszanak. Brück nevét Günther timisoarai tartózkodása alatt hallotta és a fegyházban Dragoival együtt elhatározták, hogy felhasználják azt trükkjük sikere érdekében.

A két fegyencet ma aztán visszaszállították Targoncára. Boteanu Pompeiu halála pedig továbbra is megoldatlan rejtély maradt.

— Angol rajongás a tokaji iránt. Budapestről jelentik: James Altermuss dúsgazdag angol magánzó egy író és egy tanár barátijával ma saját, kétmotoros repülőgépén Budapestre érkezett. Az angol magánzó utjának az az egyedüli célja, hogy a saját használatára tokaji bort vásároljon. Altermus gépén, a White Rose-on, egy héttel ezelőtt indult el Londonból, utbaejtette Párist, Berlint, Bécsot és elragadtatott hangon nyilatkozott Budapestről. Holnap reggel utazik Münchenen keresztül vissza Londonba, ahova magával visz tíz üveg nyolcvanéves tokaji aszút.

— Az aradi rendőrség felhívása a ploesti betörés ügyében. Beszámolt az Aradi Közlöny arról a nagyarányú rablásról, amelyet Ploestiben követtek el — a nyomozás megállapításai szerint — aradi betörők. A betörők óriási mennyiségű selyemárut, selyemharisnyákat és egyéb divatholmikát raboltak el. A tettesek, mint megállapították, Arad felől szöktek és a ploesti-i rendőrség az aradi államrendőrséget hívta fel táviratilag a betörők kézrekerítésére. Az aradi államrendőrség nyomozó-osztálya felhívja a kereskedőket, hogy ha valaki selyemárut, vagy divatcikkeket kínál eladásra, azonnal tegyenek jelentést a rendőrségnek, mert valószínű, hogy a rablott holmikat Aradon, vagy a környéken akarják értékesíteni a betörők.

— Két-három kávéskanál Ovomaltine egy csésze teiben friss erőt, jó egészséget ad.

— Az utlevélkérelmezők figyelmébe. Az aradi államrendőrség bünygyi osztálya felhívja a külföldre utazó közönséget, hogy mielőtt utlevélkérelvényüket benyújtanák az utlevélhivatalhoz, huszonnégy órával előbb adják át a bünygyi osztálynak, hogy a szükséges megjegyzésekkel ott ellássák. Ugyancsak a kész utleveleket a kiutazási vizummal való ellátás előtt huszonnégy órával hasonló okból nyújtsák be.

— Amerika kölcsönt ad Ausztriának. Washingtonból jelentik: Coolidge elnök tizenet küldött a kongresszusnak, amelyet arra kért fel, hogy tegye lehetővé Ausztria számára egy újabb külföldi kölcsön felvételét. A kongresszus erre felhatalmazást adott Mellon pénzügyminiszternek, folytasson tárgyalásokat Ausztriával az új külföldi kölcsön ügyében.

— ANACOT pastilla rendszeres szopogatásával fertőtleníse a száj és garatüreget. ANACOT pastilla megvédi a fertőzőeses bántalmaktól.

— Eltűnt aradi inas. Özvég Kohn Józsefné ma délelőtt jelentést tett az aradi államrendőrségnek, hogy Márton nevű fia, aki asztalosinas volt Molnár Antal Alexandru Gavra (Csernovits Péter) vccai iparosnál, 19-én eltávozott és azóta nem tért vissza. Az eltűnt fiu tizenhat éves, középtermetű, hosszukás arcu, barna haju, szürke ruhát és szürke felöltőt viselt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Az Aradi Róm. Kat. Kör évi rendes közgyűlését e hó 25-én, délelőtt 11 órakor tartja a Kulturház nagytermében, amelyre a t. tagtársakat ezuton hívja meg az Elnökség.

— A Nyugat március 16-iki száma Ibsen-centennárium alkalmából, a kiváló norvég kritikus, Sigurd Høsttől kért cikket. Ignotus annak kapcsán, hogy Mussolini legutóbb le-sújtó véleményt mondott D'Annunzióról, arról elmélkedik, mi teszi az igazi író. Schöpfung Aladár az Olympiáról és az Uri muriról mond kritikát. Novellák, versek, irodalmi, képzőművészeti és film rovatok egészítik ki még a gazdag számot, amelynek ára 60 lej. Negyedévi előfizetés 300 lej. Főbizományos: Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat. Cluj, Strada I. Ratiu A.; kapható minden könyvkereskedésben.

ERZSEBET MOZGO
TELEFON SZAM 70.

Ma délután 5, 7 és este 9 órakor.
Aradon premier!
Alfréd Savoir nagyszerű vígjátéka filmen

„A nagyhercegnő és a pincér”

Pazar kiállítás. modern életkép. — Főszerepben: Adolphe Menjou és Florence Vidor
Nagyszerű zenekar. — D. u. rendes olcsó, estő 9-kor 5 lejjel emelt helyárak.

Revolveres merénylet a brailai vizsgálóbíró ellen

Egy brailai kapitány felesége négy revolverlővést tett a bíróra,
de a golyók nem találtak.

(Az Aradi Közlöny brailai tudósítójának távirata.) Megdöbbentő merényletet követett el egy előkelő brailai uriaszony. Tegnap délelőtt Margitu brailai vizsgálóbíró hivatalába beállított Vasile Dumitrescu brailai kapitány felesége, aki minden szó nélkül egymásután négy revolverlővést adott le a vizsgálóbíróra.

A golyók azonban szerencsére nem találtak. Dumitrescu kapitány felesége a rendőrségen elmondotta, hogy bosszúból akarta megölni Margitu vizsgálóbírót, aki egy üzleti ügyből kifolyólag érzékenyen megkárosította férjét. A merénylet óriási szenzációt keltett.

Ujabb súlyos támadás készül az erdélyi zsidóság ellen.

Óriási botrányok várhatók egy mondat miatt, melyet suttymban beiktattak a kultusztörvény javaslatba. Fildermann—Berkovitz—Niemerover-trió utolsó kísérlete az erdélyi zsidók feletti uralom megszerzésére. A görögkeleti egyházak segítségével.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának telefonjelentése.) A kultusztörvény szenátusi tárgyalása alkalmával az egyik bizottsági ülésen Berkovitz, az ismert bucuresti-i bakár és szenátor felvetette a következő kérdést:

A választási törvény szerint a zsidó egyház szenátusi képviselőjének mandátuma lejár abban a pillanatban, amikor megszárazzák a kultusztörvényt, mivel ezen törvény kiegészítő részét képező zsidó egyházi szervezeti szabályzat fog dönteni, végleges formában, hogy ki legyen a zsidók szenátusi képviselője. Már most azonban, mindaddig, míg ez a szervezeti szabályzat el fog készülni — ami előreláthatólag hónapokig fog eltartani — ki képviselje ezen időközben a szenátusban a zsidókat?

A bizottság minden különösebb vita nélkül elfogadta Berkovitz szenátor ajánlatát, hogy ez ideig — tehát a kérdés végleges rendezéséig — továbbra is Niemerover legyen a zsidók szenátora és felkérték Berkovitz szenátort, hogy ezt a határozatot fogalmazza meg a tárgyalás alatt lévő törvény részére. Berkovitz szenátor erre elővette a már előre megfogalmazott indítványt, melyet a bizottság elfogadott és mint a törvény 56-ik paragrafusát aplikálta a kultusztörvénybe.

Ma délután osztották ki a szenátusban a bizottság által javasolt módosításokkal ellátott törvény új szövegét és ebben az 56-ik paragrafus — melyről valószínűleg még sokszor lesz szó — a következőképen hangzik:

56-ik paragrafus. Mindaddig, míg elkészül és aprotálást nyer a zsidó egyház szervezeti szabálya és míg meg nem választják ezen szervezeti szabály szerint a zsidó egyházfőt — a zsidó kultusz szenátusi képviselője továbbra is a regáti zsidó hitközségek uniójának képviselője marad.

Tehát az új szervezeti szabály elkészültéig továbbra is Niemerover rabbi fogja a szenátusban a zsidóságot képviselni. A szenátusi bizottság a fenti szöveget gyanútlanul elfogadta és a módosítás ma már kinyomtatva ott fekszik minden szenátor előtt. És tekintettel arra, hogy a szenátusban csak olyan zsidó szenátorok vannak, akik az UER-nek — tehát Berkovitz, Niemerover, Fildermannnak — hívei, megvan minden valószínűsége annak, hogy ez az 56-ik paragrafus minden változás nélkül elfogadást nyer a szenátus plénuma előtt és tör-

vényszerőre emelkedik. E paragrafus törvényerőre való emelése pedig végzetes veszélyt jelent az erdélyi, különösen az ortodox zsidóságra.

Ugyanis az 56-ik paragrafusban

ez a mondat: míg meg nem választják ezen szervezeti szabály szerint a zsidó egyházfőt, az erdélyi zsidókat teljesen kiszolgáltatja

a Fildermann—Berkovitz—Niemerover-triónak.

Fildermann, az UER elnöke már évek óta azon fáradozik, hogy az erdélyi, de különösen az ortodox zsidók fölé is kiterjeszhesse hatalmát, mindent elkövetett, hogy ezt a célját elérje, azonban idáig teljesen sikertelenül. Az erdélyi zsidók merev ellenállásán megtörtött minden kísérlete és látszólag Fildermann már beleegyezett abba is, hogy az ortodox zsidók külön szervezkedjenek, sőt az ellen sem tiltakozott, hogy a kultusztörvényben, ahol fel vannak sorolva a különböző vallásfelekezetek,

a zsidó vallás megnevezés után zárójelben ez áll: a zsidó vallás és annak különböző rítusai.

Az ortodoxok azt szerették volna, ha a törvény külön megnevezi a neolog és ortodox egyházakat, azonban Fildermann ez ellen me-reven tiltakozott. Az ortodoxok azonban ezzel is megelégedtek és boldogok voltak, hogy végre a törvény is elismeri azt, hogy a zsidó vallásfelekezet neologokra és ortodoxokra oszlik. Az ortodoxok meg voltak arról győződve, hogy a kultusztörvény után, amikor megkezdődik a zsidó egyház szervezeti szabályainak kidolgozása, az ortodox egyház hasonló elbánásban részesül mint a neolog és az volt az általános vélemény, hogy a készülő szervezeti szabály a nyugati államok példája után

módot fog adni arra, hogy az ortodoxok teljesen önállóan a neologoktól külön szervezetet alakítsanak, külön választhassák az egyházi vezetőiket

és abban az esetben, ha a meglévő törvények szerint nem volna lehetséges, hogy egy neologok, mint az ortodoxok egy-egy jogszerinti szenátort küldhessenek a szenátusba, úgy a több hívővel rendelkező rítus kapjon szenátusi képviselőt.

Ezeket a híreket az ortodoxok annál nagyobb lelki megnyugvással fogadták, mivel Erdélyben, Bukovinában és Besszarabiá-

biában az ortodox zsidók sokkal nagyobb lélekszámban élnek, mint a neolog zsidók

és így előre is biztosítva volt, hogy Niemerover rabbinak, aki neolog zsidó, át kell adni a szenátusi méltóságot egy ortodox kollegának. Ez pedig azt jelentette volna, hogy Niemerover hú feyvertársa, Fildermann elvesztette volna a csatát és kihullt volna kezéből a zsidó egyház vezetése. Azonban az a mondat, melyet Berkovitz szenátor nagyon ügyesen belecusztatott az 56-ik paragrafusba, mindent megmentett Fildermann részére. E mondat szerint

a készülő zsidó szervezeti szabályzat alapítja meg, ki lesz a zsidó egyház feje. A szöveg románul így hangzik: sef religios. Tehát a szervezeti szabálynak arról kell döntenie, hogy ki legyen a zsidó egyház metropolitája.

Ezek szerint a neologoknak és ortodoxoknak egy közös egyházfőben kell megállapodniuk, mi még sehohol egyetlen országban sem fordult elő, mivel mindenki által elismert tény, hogy az ortodox zsidók és neologok között áthidalhatatlan ellentétek vannak és soha egy közös egyházfőben meg nem állapodhatnak.

Visszont ha ez az 56-ik paragrafus a mai formájában törvényerőre emelkedik,

ezen már változtatni nem lehet és főleg nem változtathat ezen a készülő zsidó egyház szervezeti szabálya, meg kell választani a törvény szerint a zsidó metropolitát

és Fildermann egészen bizonyos abban, hogy ez csak Niemerover lehet. Kétségtelen, hogy a szenátusi bizottság tagjai az egyetlen Berkovitz kivételével nem voltak tisztában azokkal, hogy ez a mondat milyen óriási jelentőséggel bír.

ezzel a mondatokkal véglegesen megpecsételték a még el sem készült zsidó egyházi szervezeti szabály sorsát. A bizottság tagjai nem tudták azt, hogy ezzel a mondatokkal metropolitát adta

a zsidóknak és prejudikáltak egy olyan szervezeti szabályzatnak, mely felett külön hónapokig kellett volna vitázni.

A Bucurestiben élő Schorr Chaim ortodox főrabbi táviratban értesítette az erdélyi, moldvai és besszarábiai zsidó szervezetek vezetőit a készülő támadásról és a jövő hét közepén az ortodox zsidók delegációja felkeresi kultuszminisztert e sérelmes pont megváltoztatása érdekében. Mint érdekes tény említ meg, hogy az ortodox zsidók a szenátusi görög-keleti főpapijait kérték meg, legyenek segítségükre a fent említett sérelmes pont eltörlésében, a felhívásban hangsúlyozzák, hogy az ortodox zsidóknak nincs a szenátusban képviselőjük és ezért kénytelenek az ortodoxok görög-keleti főpapok segítségét igénybe venni.

Arad megye

táviratban üdvözlí Titulescut.

Arad megye interimár bizottsága az optáns-pör ügyében ma a következő szövegű táviratot küldte Duca belügyminiszternek: „Arad megye interimár bizottsága a nép nevében kifejezésre juttatja hálás érzelméből fakadt mély csodálatát Titulescu külügyminiszter ur iránt, a Népszövetség előtt az optáns-perben tanúsított bátor és hazafias magatartásáért. Az ő beszéde mindenben törvényes, jogos, világos és logikus alapon épült fel és meggyőző hazafias érzelmek melegtől áthatott volt. Bátran kifejezésre juttatott állásfoglalásával kiváló tehetségéről tett tanuságot és a helyzetnek mindenkor ura volt. Ezt érezték és érzik nemcsak a Népszövetség tagjai és a magyar optánsok képviselői, de érzik a hazafias román állampolgárok is, akik mindenkor készek arra, hogy a legvégsőkig megvédelmezzék Titulescu álláspontját. Szolidaritást vállalunk Titulescuval és mindenben elfogadjuk az optánsok ügyében tett nyilatkozatát, amelyet ismételtén a legnagyobb államférfiúi ténynek és nemzetünk zsenialitásának tartunk. Arad megye népe megrendíthetetlen bizalmáról biztosítja Titulescu-t és kérjük, közöljék vele, hogy a nemzet méltósága és az ország szuverenitása érdekében folytatandó további harcban is, mindenkor magamögött találja Arad megye népét.”

URANIA
Ma 5, 7 és 9 órakor

LADY HAMILTON

Lyane Hayd és Conrad Veidt

világsikert aratott látványos sláger filmje.

Jön! HANS JUNKERMAN-nal Jön!
PAPENHEIM HERCEGE, híres opereit filmen

Megszűnt a tulszigoru vámvizsgálat a curtici-i határon.

Indokolatlan denunciació idézte elő a határ-torturát. — Dumitrescu váminspektor nyilatkozata az Aradi Közlönynek.

(Arad, március 21.) Az Aradi Közlöny volt az egyetlen sajtóorgánium, amely a tömeges sérelmek és panaszok alapján, az igaztalanul vegzált utazó közönség érdekében néhány nappal ezelőtt szóvá tette a curtici vámvizsgálat körül az utóbbi időben uralkodó türehetetlen állapotokat. A curtici-i vámhivatal közegei ugyanis — mint megírtuk — néhány nap óta nem elégedtek meg a határátlépő utasok poggyászainak túlzottan pontos átvizsgálásával, hanem szinte minden egyes utassal szemben még külön személyi motozást is alkalmaztak. Természetes, hogy a vámhivatalnokoknak ez a legtöbb esetben teljesen indokolatlan és sértő eljárása a közönség legnagyobb felháborodását váltotta ki és az Aradi Közlöny csak az általánosan felzúdult panaszokat tolmácsolta, amikor a curtici-i állapotokat, azok teljes valóságában szóvá tette. Ez a közleményünk tegnapi után meg is tette hatását. A határátlépő utasok már ismét a vámközegek ismert múltbani előékenységeivel találkoztak, ami magától értetődően kellemes meglepetést keltett. Hogy a történetek és a tegnapi beállott fordulat felől kimerítő információt szerezzünk, munkatársunk ma felkereste Dumitrescu aradi váminspektort, akinek hatásköre alá tartozik a curtici-i vám is és akinek szimpatikus előékenységről nem egyszerűen volt alkalma meggyőződni Arad közönségének. Az inspektor, munkatársunk kérdéseire lekötelező szíveséggel mondotta el a néhány napos curtici-i visszás állapotok feletti érdekes kulisszatitkait.

— Amit önök írtak, — sajnós — az első szótól az utolsóig igaz. Megértem a közönség felháborodását különösen a személyi motozások miatt, de le kell szögezniem, hogy az ellen — amikor a dolgok tudomásomra jutottak — magam is a legerélyesebben tiltakoztam s nyomban intézkedtem, hogy ezek meg is szűnjenek. A sajnálatos eseményekre azonban a hivatalnak egy — bizonyára jóhiszeműségéből eredő — félreértése szolgáltatott okot. A kezeim között van ugyanis a timisoarai (temesvári) váminspektorátusnak egy átirata, amelyet március 11-iki kelettel — az én megkerülésemmel — egyenesen a curtici-i vámhivatalhoz intézett s amelyhez egy kimutatást is csatolt. *Ebben a kimutatásban hetvenegy, főleg timisoarai (temesvári) név szerepel, akik — az átirat szerint — azzal vannak gyanúsítva, hogy rendszeresen, foglalkozásszerűen üzik a csempészt.* Amikor a kimutatást — amelyet én március 13-ikán kaptam kézhez — áttekintettem, a legnagyobb megdöbbenéssel állapítottam meg, hogy abban *többnyire előkelő timisoarai (temesvári) személyiségek, magasabb rangú tisztségviselők, orvosok, ügyvédek, mérnökök, nagyvállalkozók és ismert pénzemberek nevei szerepelnek, akikről valóban meglepő volna még fel is tételni, hogy csempészéssel foglalkozzanak.* Természetesen nyomban telefonon érintkezést kerestem Niculescu timisoarai (temesvári) váminspektorral, aki közölte velem, hogy a kimutatásban foglalt személyek állítólagos üzelmek felől neki ugyan nem volt alkalma meggyőződni, *de ezt a kimutatást a timisoarai (temesvári) kereskedők egy csoportja juttatta el hozzá azzal, hogy a közölt személyekről feltételezhető a csempészés elkövetése.*

További kinyagyarázkodás során elmondotta Niculescu inspektor, hogy mintegy két héttel ezelőtt megjelent nála a timisoarai (temesvári) kereskedők egy küldöttsége, akiknek vezetője arról panaszkodott, hogy a szomszédos államok gyakori mintavásárai miatt a határmenti városok ruha és divatkereskedői igen rosszul járnak, amennyiben a nagyközönség a féláru utazási kedvezmény igénybevételével kihasználja ezeket a kedvező alkalmakat és különösen — természetesen olcsóbban is — szerzi be kívánt selvényárú és ruha szükségle-

teit. Niculescu — mint mondotta — erre közölte, hogy különösebben nem áll módjában a timisoarai (temesvári) kereskedőkön segíteni, mire a küldöttség állítólag előterjesztette, hogy a kereskedők esetről-esetre közölni fogják a timisoarai (temesvári) inspektorátussal, kik azok a személyek, akik csempészések elkövetésével alaposan gyanúsíthatók. Niculescu inspektor a kereskedőknek ezt az ajánlatát szívesen vette s másnapra már a kezei között is volt az a bizonyos kimutatás, amely olyan kínos és méltatlan állapotokat idézett elő a curtici-i határon. A timisoarai kereskedők ugyanis — feltételezhető, hogy félreértésből, vagy tévedésből — *az általuk készített kimutatásba minden olyan személynek a nevét belevették, akik az utóbbi időben Magyarországra, vagy Ausztriába szülő utlevelet váltottak a timisoarai (temesvári) rendőrségen.*

— Amikor ez a nyilvánvaló tévedés kiderült, — folytatta Dumitrescu inspektor — nyomban intézkedtem, hogy nemcsak a személyi motozás, de a szigorított vámvizsgálat is szűnjön meg, mert különben is — mint a tapasztalat is igazolta — erre igen csekély mértékben volt szükség. Amíg ugyanis tud-

RUBINSTEIN ERNA ápr. 1.

másomra jutott a timisoarai (temesvári) inspektorátus átirata, a felvett jegyzőkönyvek szerint a kilenc — ezek közül három a timisoarai kimutatásban szereplő — női utassal szemben alkalmazott személyi motozásnak egyáltalán semmi eredménye nem volt. Az illetőknél semmit sem találtak, vagy pedig hoztak is vámilleték alá eső különféle se-lyemárúkat magukkal, ezeket önként előre bejelentették a vámhivatalnokoknak. Mindezen okok tehát elégségesek ahhoz, hogy a néhány napig alkalmazott szigorított vámvizsgálatot a normálisra enyhíthessem. Az esetről azonban — nehogy igaztalanul érjen a felelősség — természetesen jelentést tettem a vámvezérigazgatóságnak is, egyben pedig — ismétlem — szigorúan utasítottam a curtici-i vámközegeket, hogy az utazó közönséggel a legelőzékenyebben bánjanak. Tegnap magam néztem utána, hogy utasításaimat betartják-e és megelégedéssel kellett konstatálnom, hogy a curtici-i vámhivatalnál ismét a múltbani példás rend van és a személyi vámvizsgálat is a normális, teljesen kielégítő keretek közé tért vissza. Egyébként az önök lapja útján is felkérlek mindenkit, bármilyen sérelme, vagy panaszja volna a vámvizsgálatot illetőleg, erről nekem nyomban tegyen jelentést és biztosítom az utazó közönséget, hogy teljes elégtételt szolgáltatok számára.

Jön az

APOLLOBA

Boldog ifjuság, szerelem, romantika tükrö
A főszereplők színe java

A heidelbergi diákéletben

Róna Dezső, a kitünő énekes és egy 20 tagu férfikoros diákdalokat ad elő.

Megítélték az aradi Ipar- és Népbank tisztviselőinek nyugdíjváltóságát.

Az aradi iparhatóság közel ötmillió lej letébehelyezésére kötelezte a pénzügyet. — Március 29-én tárgyalják az aradi Ipar- és Népbank elleni csódkérelmet.

(Arad, március 21.) Ma délelőtt hozta meg nagy érdeklődéssel várt döntését az aradi városi iparhatóság az Aradi Ipar- és Népbank tisztviselőinek nyugdíja ügyében. Mint ismeretes, a tisztviselők legutóbb módosították végkielégítés iránti keresetüket és dr. Sárbu György ügyvédjük útján csak nyugdíjváltóságot kértek, annak a leszögezése mellett, hogy az intézet liquidálása folytán jogos nyugdíjuk zavartalan folyósítása veszélyben forog. A tisztviselők ezért arra kérték az iparhatóságot, hogy kötelezze a bankot, 15 évi nyugdíjuk letébehelyezésére.

Pociolanu János, az iparhatóság vezetője — több tárgyalás után — ma délelőtt hozta meg döntését, amelyben a követelés jelentős részét, 4 millió 911.373 lejt meg is ítél, illetve kötelezte a bankot, hogy ezt az összeget helyezze letétbe a perló tisztviselők tíz évi nyugdíjának biztosítására. A részletes döntés szerint: Schauer János 600.000 lej, Nagy Imre 528.000 lej, Herold József 360.000 lej, Róna Jakab 600.000 lej, Bauda Tibor 348.000 lej, Petzelmann Aurélie 348.000 lej, Winkler Jolán 330.000 lej, Gyulai Ferenc 384.000 lej, Kiss István 192.000 lej, Kalián Péter 138.000 lej, Berecz Gábor 402.000 lej, Máté Jolán 300.000 lej, Kresz Ferenc 300.000 lej, özv. Keresztes Ferencné 72.000 lej nyugdíjat kap, illetve ezt az összeget kell számukra letétbe helyezni. Két tisztviselőnek, névszerint Deresty Gyulának és Ábrai Dezsőnek a keresetét visszautasították, mégpedig azon a címen, hogy nem dolgoznak tíz esztendeje a banknál és így ők ketten csak a nyugdíjalapra eddig befizetett összeget kaphatják vissza a banktól. Döntésben az iparhatóság ennek megfelelően Derestyének 4798 lejt, Ábrainak pedig 4575 lejt ítél vissza.

A többi tisztviselő a letétbe helyezendő váltóságösszegének csak a kamatait kapja

nyugdíj címén és abban az esetben, ha valamelyik tisztviselő elhalálozna és ezáltal megszűnne az illető nyugdíjjogosultsága, a nevére befizeteti tőkét a bank részvényesei között osztják szét. Az ítélet kötelezi a bankot, hogy végrehajtás terhe alatt nyolc napon belül tegyen eleget a döntésnek és a megítélt összeget, 4 millió 911.373 lejt helyezze letétbe az aradi törvényszéknél. A bank képviselője értesülésünk szerint megfélembrezi az iparhatóság döntését a járásbíróhoz, azonban a biztosítási végrehajtást az ítélet értelmében még felebbezés esetén is foganatosítják a bank ellen. A döntést már a holnapi délelőtt folyamán írásban tudatják az érdekeltelekkel és főleg bankkörökben nagy érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit.

Itt írjuk meg, hogy az aradi törvényszék csódtanácsa március 29-ikére tűzött ki tárgyalást Frank István és társai által az Aradi Ipar- és Népbank ellen benyújtott csódnívítási kérelem tárgyában. Az ügyre vonatkozólag mai számunkban leközölt jogász vélemények alapján munkatársunk ma kérdést intézett Ornstein Árpád táblabíróhoz, a csódtanács elnökéhez, aki azonban kijelentette, hogy a csódtanács állástoglalása még teljesen bizonytalan és így egyáltalán nem áll módjában a helyzet teljes kialakulása előtt érdemben nyilatkozni. Leszögezte viszont, hogy a csódtanács csakis kellően indokolt esetben rendelné el a csódot a pénzügyet ellen, amely azonban a felszámolás jóindulatu és gyors tempóban haladó munkájával, úgy lehet, a hatóságok bizalmát is kéri demelje.

— Kemal pasa Tátrafüreden. Prágából jelentik: A cseh hatóságokat hivatalosan értesítették arról, hogy március végén Kemal pasa Ótátrafüredre érkezik, ahol Súdóbaját gyógyítja.

H I R E K.

Rumy-láz.

Kezdetben vala a Mah-Yong. Mint mánia a szalonokban. Divathulláma végigrezgett egész Európán és lábbaejtett mindenkit. Ő, de mi ez a rumy divatviharához. Jelentéktelen szellőcske. Mert a rumy most úgy dühöng Aradon, mint vad tengeri orkán. Minden szalonban, de kávéházban is, felkavarta a szórakozások ping-pongba és feuerbe rejtett sima kedély-tengerét. Keresztretjvények fölé sem hajolnak oly kétségbeesett töprengéssel az emberek, mint amilyen várakozásteljes és esetleg titokzatos mosollyal ülnek körül a rumyzók a kerek szalon-asztalkát. A keresztretjvénynél ki kell jönni a 99-es függőlegesnél a nyolcbetűs patagóniai tájszólásnak, amelynek 4. és 5. betűje együttesen ty-t alkot, de viszont a rumynél nem jön ki a káró-bub és ekkor bizony hiába ült a verejtékező játékos a káró dame-on és a tizesen, a végén még bennt ragad velük 20 ponttal és két lej rossz a „javára”. Sőt, mily pech, a Jolly-Jocker is messze jár tőle. Ez a pókhasu, monoklis, jókedélyű cimborahogysem akar előmosolyogni a kártyacsomóból, igaz, hogy az egész pakliban mindössze két darab van belőle. De ez a két darab aztán mindenre használható. Kinevezhető annak, amire csak szükségünk van. Tetebe harmadiknak, kvartba negyediknek, sőt a rumyt is ugyszólván Jolly Jocker barátunk eszközüli ki számunkra. Nagyon tehetséges fickó.

A rumyzás termelte ki azt a kis viccet, amikor valaki panaszkodik, hogy háromezer leire van szüksége, de csak kettő van, egyet kölcsön kér. Akitől kölcsön kér, az így válaszol: „Kölcsön nem adhatok, ellenben van egy Jolly Jockerem, tedd azt oda harmadik ezresnek...” A rumyzás teljes erővel megindította az ostromot az aradi szalonok ellen. A harc-terei jelentések szerint az offenzíva teljes mértékben sikerült is. A Mah-Yong felett már fejta nyugszik, a rumy most szökken élte virágjába. Megtanulásához nem kell egy szikra tudomány sem. Vagy van szerencséje az embernek, vagy nincs. A rumyzás különben egész tisztességesen jövedelmező foglalkozás is, három-négyszáz lejt egy este könnyen lehet nyerni — természetesen szerencsével. És ezek nek a nyerőknek nem is kell kétségbeesniük a játékszerencse kontra szerelemszerencsétlenség dolgán, mert itt ellenkezőleg kiadódott a jelszó, akinek peche van a játékban, az mindenképen szerencsétlen fráter... (—0)

— **Álír a jugoszláv király betegségről.** Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i jugoszláv követség kategórikusan megcáfolja Sándor király betegségről szóló híreket. Az uralkodó teljesen egészséges.

— **Iorga Miklós hazatérése.** Bucurestiből jelentik: Iorga professzort a jövő hét elejére várják hazra külföldi utjáról.

— **Volt pénzügyminiszterből a Banca Nationala igazgatója.** Bucurestiből jelentik: Lapedatu Ion volt pénzügyminiszter tegnap rendkívüli ülés keretében foglalta el igazgatói állását a Banca Nationalánál, amely felette megítélt állásába — mint ismeretes — nemrégiben választották be. Jól értesült körök szerint Lapedatu továbbra is megtartja szenatori mandátumát, annál is inkább, mert nem kinevezés útján került az állambank igazgatóságába.

— **Bírói kinevezések.** Ioan V. Niotu abszolált egyetemi hallgatót az igazságügyminiszter a timisoarai törvényszékhez albirónak nevezte ki. Egyben Nicolae Ionascu törvényszéki bírót a távozó Virgil Popescu helyébe vizsgálóbírói teendők ellátásával bizta meg.

— **Textil-sztrájk Bajorországban.** Münchenből jelentik: A délbajor textilgyárak általános sztrájkot határoztak el. Eddig negyvenezer munkás lépett sztrájkba.

100 új tavaszi divatmodell

tartalmaz a SCHONE WIENERIN című divatlap, melyet

35. — lelért

bármelyik könyveskereskedésben vagy újságárusítónál megkapját. Ha valahol nem kapható meg, írjon erre a címre: Ig. HERTZ könyvkiadó i. v. t. a. Bucuresti, Calea Victoriei 5. 1204

Elvben megtörtént a döntés a lakások ügyében. A részletekről a csütörtöki minisztertanács határoz.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítónak távirata.) Megbízható helyről származó értesülések szerint a lakbérleti törvényre vonatkozólag a kormány a következő megoldás mellett döntött: Meghosszabbítják mindazoknak a lakbérleti szerződéseket az érvényét, amelyeknél a bér évi 30 ezer lejen alul van. A

függő evakuálási ítéleteket foganatosítják. Ilyen ítélet mindössze nyolcszáz van az egész országban. A meghosszabbítás időtartamáról és a lakbéremelések mérvéről a csütörtöki minisztertanács fog dönteni. A kormány egy szakaszos törvénnyel fogja a kérdést elintézni.

Titokzatos kettős gyilkosság egy aradmegyei községben.

Az ablakon keresztül rálóttek Nagypél község egyik ismert gazdjára és feleségére. — A tragikus sorsu gazda az aradi kórházban kiszorított, az asszonynak a sérülése nem halálos. — Teljesen nyomavészett a titokzatos merényletek.

(Arad, március 21.) Megdöbbenő, titokzatos kettős gyilkosság történt tegnap este a határhoz közeli Pilul-Mare (Nagypél) községben. Mot Petru nagypéli jómodu gazda, feleségével egy este 8 óra körül a vacsoránál ült, amikor az ucca felől ablak alatt egymásután két lövés dördült el. A következő pillanatban a házaspár véresen fordult le a székéről. A lövések zajára felriadt szomszédok nyomában elősiettek, a titokzatos merénylet ekkorra azonban már az esti sötétben elmenekült. A véres bűntényről telefonon értesítették az otlacal csendőrséget, ahonnan egy járőrt küldtek ki a helyszínre. A csendőrök a hátrahagyott nyomokból megállapították, hogy a gyilkos hazamosabb ideig leskelődött az ablak alatt és alkalmas pillanatra várt, hogy tettét elkövethesse.

Az ablak nem volt befüggönyözve s így a merénylő pontosan célozhatott. A golyók két szabályos, meglehetősen nagy lyukat furtak az ablaküvege s annak méreteiből azt következtették, hogy a gyilkos Manlicher-típusú lövegvet használt. A titokzatos merénylet minden valószínűség szerint csak Mot Péterrel akart végezni, akit a golyó a koponya hátsó falán talált és jajszó nélkül, eszméletlenül bukkolt előre az asztalra, majd lefordult a székéről. A második lövés — a csendőri nyomozás szerint — közvetlenül az első után, de csak akkor dördült el, amikor az asszony megrémülten felmerült és menekülni próbált. A lövés

Motné is hátulról érte és a bal lapocka alatt fúródott a hátába. A csendőrök intézkedésére a súlyosan sebesült házaspárt azonnal kocsihoz tették és még az éjszaka folyamán az aradi közkórházba szállították be. Mot anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, a sürgősen alkalmazott műtét után röviddel, az aradi kórházban kiszorított. Motné még a kocsi magához tért és elmondotta, hogy épen férjére nézett, aki fontosabb házkörüli dolgokat beszélt meg vele, amikor kívül az ablak alatt lövés dördült el és a következő pillanatban Mot felakadt szemmel előrebukott. A rémület következtében felugrott és az ablak felé tekintett, de senkit se látott. Hirtelen megfordult, hogy kirohanjon a szobából, amikor eldördült a második lövés. Csak arra emlékszik, hogy a hátában heves fájdalomt érzett és a száján vér bugygyant fel, aztán eszméletét veszítve, összeesett. A csendőrök kérdésére, hogy gyanakszik-e valakire, az asszony tagadó választ adott. Valószínűnek tartja azonban, hogy a merénylő bosszúból követte el tettét s lehet, hogy a következmények elől már át is szökött a határon.

A rejtélyes dráma ügyében egyébként a vizsgálat megejtése végett Radu Pasca vizsgálóbíró és Mandru Miklós főügyész ma délután a helyszínre utaztak ki. Az ügyészség elrendelte a merénylet halálos áldozatának felboncolását, amelyet Bradean Athanaz dr. vármegyei főorvos holnap délelőtt fog eszközölni.

— **A tüdőbeteg gondozó közgyűlése.** A Tuberkulózis Elleni Küzdelem Egyesületének Aradi Fiókja ma délután hat órakor tartotta a március 14-ről elhalasztott rendes évi közgyűlést, az egyesület Strada dr. Velicu R. (Lipót-ucca) 22. számú házában levő helyiségében. Fejér Gáborné alelnökön nyitotta meg a közgyűlést, majd dr. Cucu Vazul és dr. Lukács Jenő a jegyzőkönyvet hitelesítették. Sillis János az évi jelentéseket, az egyesület múlt évi mérlegét és a zárszámadásokat mutatta be a közgyűlésnek, melyeket a jelen voltak egyhangulag elfogadtak. Az évi jelentésekből kitént, hogy az egyesület a jövőben még fokozottab ambícióval törekszik az egyesület anyagi helyzetének javításán és az aktív érdekében nagy vállalatokat alkalmazottakkal együtt arra szólít majd föl, hogy lépjenek be az egyesületbe pártoló tagokként. Végül Fejér Gáborné alelnökön megköszönte a jelen voltak érdeklődését és ezzel a közgyűlés véget is ért.

Női tavaszi felöltők

Lej 900-3500-17.

Érdemes kísérletek, mert olcsó árért jót kap.

MENCZER confectio áruháza a Széchenyi-malom mellett.

— **Borzalmas bányaszerencsétlenség.** Merseburgból jelentik: Lanhamer környékén orkán pusztított, amely összedöntött egy barnaszén-bányát. Az épülőfélben lévő felvonóhid, 28 munkással együtt leroskadt. Eddig csak tizet sikerült megmenteni, tizenegy holtan, hét pedig súlyos sebesülten fekszik a romok alatt. A kár több millió márkát tesz ki.

— **Eljegyzés.** Márton Jolánka Arad és Engel László Mezőtelegd jegyesek. (Mind-en külön értesítés helyett).

— **Az aradi munkafelügyelőség új statisztikája a munkanélküliségről.** Érdekes statisztika készült el most az aradi munkafelügyelőségben. A statisztika azt igyekszik kimutatni, hogy február és március hónapokban az aradi munkanélküliség a januárral szemben, lényegesen csökkent. A statisztika a legutóbb összegezett vállalati havi jelentésre, a betegsegélyző tagok számának az emelkedésére és az állami munkakövetítő hivatal által összeállított, jelentékeny számot jelző, munkaközvetítési adatokra támaszkodik.

— **A kisgyermek tüzhála.** Megrendítő gyermektragédia játszódott le tegnap Curtici (Kürtös) községben. Kiss Erzsébet curtici-i szegény özvegyasszony valami dolga miatt eltávozott hazulról és a lezár lakásban egyedül hagyta 4 éves Mária nevű leánykáját. A gyermek, bizonyára unalmában, kinyitotta a megrakott kályha ajtaját és játszódni kezdett a tüzzel. A lángok ruhájába kaptak és a szerencsétlen gyermek borzalmas módon összeégett. A néhány óra múlva visszatért anyja gyermekének már csak elszenesedett holttestét találta. A kétségbeesett anya ellen gondatlanságból okozott emberölés címén megindult az eljárás.

— **Magzatgyilkos anya.** Megirtuk, hogy Peia Péter tornovai gazda ásás közben a kertjében egy pár napos csecsemő holttestére akadt. A bevezetett csendőri nyomozás megállapította, hogy a csecsemő holtan született és anyja, Horga Mária nádasi asszony a hatóságoktól való féltelmében ásta el ének idején Peia kertjében. Az asszony kedve, akivel vadházasságban él, ugyanis tiltakozott az ellen, hogy gyermekét megszülsze, mire a hét-hónapos magzatot — amely a boncolás szerint meglepően ki volt fejlődve és ezért érthetően csecsemőnek néztek — erőszakosan eltávolította, majd a szomszédos kertben elásta. Horga Mária letartóztatott és szállították az aradi ügyészség fogházába.

Terhelő vallomások a bucaresti-i selyemiu ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Bonaparte-parki merénylő, Gaetan György minden eddigi makacs védekező vallomása összeomlott. A legutóbb kihallgatott tanúk, — akikre pedig maga Gaetan hivatkozott — kijelentették a vizsgálóbíróságon, hogy nem is ismerik a merénylőt, akivel soha nem állottak szorosabb összeköttetésben. Leonida asszony veje, Dumitrescu Barbu képviselő kijelentette, hogy nem volt tudomása Lenoida asszonynak Gaetanhoz való viszonyáról. Mindössze annyit hallott anyósától, hogy egy ilyen nevű fiatalember állandóan keresi társaságát s mert ő — Leonida asszony — szimpatikusnak találja, többször módját ejti, hogy figyelmességét anyagi ellenszolgáltatásokkal honorálja. Az ellen azonban a leghatározottabban tiltakozik, hogy Gaetan szeretője lett volna Léonida asszonynak, akiről fel sem tételhető, hogy ilyen romlott életet élt volna. Gaetan lakásadója kijelentette, hogy Gaetan igen magába zárkózott embernek ismeri és semmiféle különösebb dolgot nem tud róla. Kihallgatta még a vizsgálóbíró Negreanu ismert bucaresti-i bankárt is, akinek az estélyén a merénylőt elkövetése után részt vett Gaetan is. Negreanu elmondotta, hogy Gaetan kifogástalanul viselkedett és semmi nyomát sem árulta el annak, hogy néhány perccel előbb büntényt követelt el.

A magyar kormány visszavonta az appropriációs javaslatot Magyarország hercegprimása először jelent meg a felsőházban.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A képviselőház mai ülésén Bud pénzügyminiszter bejelentette, hogy álláspontjának fenntartása mellett visszavonja az appropriációs javaslatot és két új szakasszal kibővítve, terjeszti újra a képviselőház elé. A kormány a nehéz helyzetben levő hadikölcsöntulajdonosok számára bizonyos összeget állít be a költségvetésbe és ezért a javaslatba új szakaszt illeszt be, amely ezt a kérdést elvi alapon rendezi. Gróf Bethlen István miniszterelnök kijelentette erre, hogy szívesen hozzájárul a javaslatához, amely egyúttal elosztja a politikai ellentéteket is. Elismeri, hogy a költségvetés és az appropriációs javaslat együttes tárgyalása bizonyos jóhiszemű ellentétekre adott okot, azonban azt közölgöleg kifogástalannak és a házszabályoknak megfelelőnek találja. Egyébként legközelebb javaslatot terjeszt a képviselőház elé a házszabályok módosítása tárgyában, és lehetővé teszi a két javaslat együttes tárgyalását. Ezután áttértek a költségvetés vitájára. Az appropriáció feletti politikai harc tehát az ellenzék teljes győzelmével végződött.

A felsőház mai ülésén jelent meg először dr. Seréd Jusztinian hercegprimás, akit Wlassics elnök melegen üdvözölt. Az üdvözlés után a felsőház áttért a valorizációs javaslat tárgyalására, amely folyamán báró Sztérenyi József tartott nagy beszédet.

— Ha nem bizna abban, — mondja Sztérenyi — hogy a kormány külön törvénnyel fogja szabályozni a hadikölcsönök, a tisztikáció és az árvaipénzek valorizálását, elutasítaná a javaslatot.

— Örömmre szolgál, — jelentette ki — hogy a pénzügyminiszter appropriációs javaslatában gondoskodik a karitatív valorizációról, de remélem, nem kegyek utján. Az állam teljesítse kötelességét az ösjegyzőkkel szemben. A hadikölcsön, a nemzeti becsület ügye, amelynek kérdését napirenden kell tartanunk.

További beszédében elmondja, hogy Magyarország hadikölcsönadóssága 8052 millió

**Jön az Diakosny, pajkos humor
Mosoly, örömköny
Két órán keresztül**

APOLLO-ban A HEIDELBERGI DIÁKÉLET
Róna Dezső mint szólóénekes és egy husztagnúférifkoros hangulatos diákdalokat sz. elő.

Javasszal az arcbőr különösen érzékeny.

A tavaszi szél és levegő kiszáritja, érdessé teszi a bőrt. Gyógyítsa arcbőrét a 130 éves tapasztalat alapján készülő CREME MOUSON-nal. Éjjeire használja a zsírtartalmu bőrtápláló Cold-Cream Mouson-t. Figyelje meg **area barsonysima, fénytelen, úde és fiatal lesz.** Vezérképviselő: ROXIN és PATAKI, Timisoara, IV.

CRÈME MOUSON

korona belföldi és 4705 millió korona külföldi kölcsönkötvény. A külföldi tülköveteléseket támaszt Magyarországgal szemben, amikor a régi monarchia tartozását a mai Ausztria és a mai Magyarország számlájára írja. Nem lehet a mai országot a régi adósságaiért felelőssé tenni. Felelősséggel csak a terület arányában, papírkoronában tartoznak. A békeszerződés sem nyújt — véleménye szerint

— jogalapot ezen követeléshez.

Papp József a következő felszólaló, aki határozati javaslatot nyújtott be, amelyben kívánatosnak tartaná a valorizációs javaslat nyolcadik szakaszának félretételét és így terjesztené elő a hadikölcsönök átértékeléséről szóló javaslatot. Egy másik javaslatban a záloglevelek átértékeléséről kér törvényjavaslatot.

Román pilótánő oceanrepülése.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Newyorkból jelentik: Halifaxba tegnap egy román pilótánő érkezett. A pilótánő a háborúból jólismert Fernio repülő felesége, aki az

ujszágrók előtt kijelentette, hogy át akarja repülni az Atlanti-óceánt. New-Yerseyben akar startolni és közbeneső leszállásokkal Bucurestiig repülni.

Megsemmisítik az ellenzéki mandátumokat.

A kormány akciója az eltávozott nemzeti-parasztpárttal szemben. — Elkészült az ellenzék kormánylistája, viszont a kabinet erőteljesen cáfol minden válsághírt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben látható idegességet okozott, hogy a nemzeti-parasztpárt a régenstanács elutasításnak vehető válasza ellenére is komoly előkészületeket tesz a kormány átvételére. A régenstanács ugyanis, — mint az különben előre látható volt — a nemzeti-parasztpárt kérésére olyan habogató választ adott, amely az elutasítással körülbelül egyenlő. Maniu Gyula a kihallgatás után előbb a végrehajtó-bizottság, majd a Dáciában összegyűlt néptömeg előtt jelentette be a régenstanács választát, a mely a következőkben hangzott:

„A régenstanács meg fogja vizsgálni a helyzetet és egy alkalmas pillanatban dönteni fog. A döntés igazságos lesz, mert a régenstanács a politikai pártokon felül áll.”

A nemzeti-parasztpárt kormánylistája.

A válasz vétele után határozta el aztán a nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottsága egyhangulag, hogy a párt szenátorai és képviselői nem vesznek többet részt a törvényhozó testületek munkáiban és hogy április 22-ikére összehívják az albaiuliai országos kongresszust. Most azonban már megállapítható, hogy az elutasításra a nemzeti-parasztpárt nem számított. Két multbani példa állott ugyanis előttük és ezek szerint hasonló megrendezésben előbb a liberálisok, másodsor pedig a néppárt harcolt ki eredményt. Hogy mennyire biztos volt a párt a nagygyűlés sikerében, arra jellemző, hogy minden előkészületet megtettek a kormány átvételére. Mint mára nyilvánosságra jutott, már megállapították az új kormány listáját is, amely összeállításánál fogva méltán keltett feltűnést. A nemzeti-parasztpárti kormánylista egyébként a következő neveket tartalmazza: miniszterelnök és belügyminiszter: Maniu Gyula, külügyminiszter (amennyiben elfogadják): Titulescu, földmívelésügyi miniszter: Mihalache, igazságügyminiszter: Junian, pénzügyminiszter: Popovici Mihály, kereskedelmi miniszter: Madgearu, közlekedésügyi miniszter: Ioanutescu, egészségügyi miniszter: dr. Moldovan, tordai szenátor, munkaügyi miniszter: Raducanu, közmunkaügyi miniszter: Mirto, közoktatásügyi miniszter: Mironescu egyetemi tanár, kultuszminiszter: Costachescu iasi-i szenátor. Eszerint a listában tehát csupán három erdélyi nemzeti-parasztpárti politikus neve szerepel, ami érthető meglepetést keltett a régiak előtt, akik állandóan azt hangoztatják, hogy Maniuek regionális politikát csinálnak. A lista terné-

szetesen az államtitkárok nevét is tartalmazta. kiket a következőkben állítottak össze: miniszterelnökségi államtitkár: Lugoianu lugosi képviselő, behígyi: Voicu Nitescu brassói képviselő és Tanasescu, a bucaresti-i szervezet főtitkára, pénzügyi: Dan Sever, földmívelésügyi államtitkár pedig Bocu Sever. Politikai körökben most úgy vélekednek, hogy a kormánylista nyilvánosságra hozatala ugyancsak politikai célokat szolgál és mintegy felelet akar lenni a többi pártok ismert beállításaira.

Minden cáfolat dacára a kormány távozásáról beszélnek.

Amikor a nemzeti-parasztpárt listája nyilvánosságra került, ellenzéki, de a kormányhoz közel álló körökben is annak a híre terjedt el, hogy a kormány az utolsó pillanatban mégis belátta tarthatatlan helyzetét és pár napon belül feltétlenül távozni fog. Illetékes helyről azonban határozottan megcáfolják ezeket a híreket és leszögezik, hogy a kormány minden körülmények között a helyén marad. Más körök szerint kormányválságról egyáltalán nincs szó, legfeljebb egyes miniszterek kicserélése jöhet számba. Ujra beszélnek arról, hogy Lapedatu, Nistor, Mrazek és Incelet miniszterek kiválnak a kabinetből s helyükbe Florescu, Antonescu, Mosoiu és Sasu kerülnek. Az ellenzéki sajtó ezzel szemben azt írja, hogy a politikai krízis elérkezett az utolsó fázisához. A Lupta szerint a régenstanácsnak nincs már bizalma a Bratianu-kormányhoz. A lap tudni véli, hogy a nemzeti-parasztpárt albaiuliai nagygyűlésére már nem is kerül sor, mert a párt sokkal hamarabb kormányra kerül. Ennek a nézetének ad különben kifejezést az Adeverul is.

A kormány erőlyesen demontálja a válsághíreket.

Ezzel szemben illetékes körök a politikai helyzetet teljesen tisztázottnak tekintik. A régenstanács válasza után a kormánynak egyáltalában nem áll szándékában lemondani, sőt ellenkezőleg el van határozva, hogy megállás nélkül folytatja munkáját és nem hagyja magát befolyásolni uccai tüntetésektől, amelyek a kormány véleménye szerint azt bizonyítják, hogy az ellenzék ezek segítségével előbb akar kormányra jutni, mint az alkotmány utján az lehetséges lenne. A kormányválságról szóló hírek teljesen alaptalanok.

Izgalmak Maniu és az angol követ tanácskozása körül.

A Viitorul szerint a nemzeti-parasztpárti lapok az angol követnek Maniunál tett látoga-

Tartós, elegáns és olcsó

Gyári lerakat Aradon: Neuman-palota, Matzky-cukrászda helyén.

Vezető: Lányi Marcell.

tását újabb kombináció keltésére akarják felhasználni. A Vitoral nem tudja, hogy ez a látogatás tényleg megtörtént-e, vagy sem, azonban természetes, hogy a követek kapcsolatot tartanak fenn az összes belföldi politikusokkal, amiből lehetetlen olyan kombinációra következtetni, hogy az ilyen látogatásnak valamilyen hatása lenne a belpolitikai helyzetre. A külföldi követek nem avatkozhatnak be a belpolitikába és az a feltevés, hogy az angol követ megszegte volna ezt az elemi szabályt, illetlenség az angol követtel szemben.

Megsemmisítik a nemzeti-parasztpárti mandátumokat.

A Lupta-nak kormánykörökből származó híre szerint a nemzeti-parasztpárti képviselők és szenátorok mandátumait a házszabályokban előírt időpont lejártá után megszüntetik fogják deklarálni és a mandátumokat időszaki választások útján fogják betölteni. A kormány ezekre a választásokra nem állít jelöltet, hanem a többi ellenzéki pártnak engedi át az egymásközi küzdelmet. Ezzel a hírről szemben bizonyos nemzeti-parasztpárti körök azt a tervet hangoztatják, hogy a párt valamennyi mandátumáról lemond. Bratianu miniszterelnök különben ma délelőtt újabb audiencián jelent meg a régenstanács előtt, Duca belügyminiszter pedig Greeg bucaresti-i angol követet fogadta.

Irodalom és művészet

* A Jézus élete című bibliai élképek pénteki bemutatója teljesen készen várja a közönséget. Aki helyet akar magának biztosítani akármelyik előadásra, az siessen és váltsa meg jegyét, mert oly hatalmas érdeklődés nyílt körülöttük az egész városban, hogy már csak korlátozott számban állnak jegyek rendelkezésre. Most már a színházi iroda árusítja a jegyeket. Pénteken és szombaton premierhelyárral játszik az élképeket, vasárnap délután mérsékelt helyárral mellett ismétlik meg az előadást, vasárnap este pedig rendes színházi helyárral játszanak a lelkes műkedvelők. A négy színházi előadás oly eseménye lesz Arad város társadalmának, amilyenben csak nagyritkán van része.

Befejeződött

az aradi vágóhidigazgató elleni vizsgálat

(Arad, március 21.) Ma délelőtt újból Aradra érkezett Tintareanu állategészségügyi vezérfelügyelő, akit — mint ismeretes — a minisztérium Alexandrescu Mihály dr. vágóhidigazgató fejelelmi ügyének levezetésére delegált. A vezérfelügyelő néhány óra alatt befejezte a múltkor látogatása alkalmával elmaradt kihallgatásokat és ezekre megtörténte után megjelent dr. Angel István polgármesternél, akivel közölte, hogy a vizsgálat teljesen befejeződött. A vezérfelügyelő a vizsgálat eredményéről nem nyilatkozott, csupán azt jelentette ki, hogy haladéktalanul megteszi az ügyben jelentését a minisztériumnak, amely aztán dönt a vágóhidigazgató ügyében. Tintareanu vezérfelügyelő a mai nap folyamán már vissza is utazott Bucurestibe; városházi körökben most érdeklődéssel várják a vizsgálat eredményét.

— Elintézett román-orosz határincidensek. Sorocaból jelentik: A vármegyei prefektura nagytermében tegnap folyt le a román-orosz vegyes bizottság ülése. A bizottság a legutóbb keletkezett határincidenseket intézte el, mindkét fél megelégedésére. Az orosz bizottság tegnap este visszautazott Oroszországba.

Stern Gyula vezérigazgató elhagyta a szanatóriumot.

Egyelőre lakásán apollják, majd külföldi fürdőhelyekre utazik végleges gyógyulás céljából.

(Arad, márc. 21.) Általános és mély részvéteket keltett Aradon Stern Gyula, a Lomási Erdőipari részvénytársaság vezérigazgatójának súlyos balesete, amelyről annak idején részletesen beszámolt az Aradi Közlöny. Mint ismeretes, a vezérigazgatót a vállalat tornovai erdőtelepén érte baleset, ahol sínautójának tengelye menetközben eltört és a benne ülők lezuhantak a töltésről. Az autóban a vezérigazgatót kivül a vállalat mérnöke és a sofőr ültek. A legsúlyosabban megsérült Stern Gyula volt, — több zúzódást és vállperectörést szenvedett — és akinek másfél órán keresztül kellett a dermesztő hidegben a fagyos földön feküdni, amíg segítség érkezett számára. A vezérigazgatót aztán autón az aradi Terápia-szanatóriumba szállították, ahol az operáció, amellyel az eltört vállperectörést igazították helyre, fényesen sikerült.

Stern vezérigazgató máig a szanatórium ápolója volt. A mai napon tartott orvosi vizsgálat megállapította, hogy a vezérigazgatónak további szanatóriumi kezelésre nincsen szüksége, mert a külső és belső zúzódások teljesen begyógyultak. Stern Gyula vezér-

igazgatót naponta látogatták tisztelői, jóbarátai és állandó érdeklődés nyilvánult meg állapota iránt s épen ezért az örvendetes javulás mindenféle nagy örömet is keltett: és ma délután a gyógyult beteget lakására, a Str. Alexandri (Salacz-uca) 11. számú házába szállították. Stern Gyula vezérigazgatónak balkariját különben mostanában idegzsába támadta meg, mely annak a következménye, hogy a dereszto téli hidegben tehetetlenül kellett fekvnie a baleset színhelyén. A vezérigazgató rövid ideig Aradon marad és azután orvosai tanácsára a Lukács-fürdőbe utazik, hogy beteg kariját az ottani meleg gyógyforrásban tökéletesen meggyógyítsa, majd teljes gyógyulása után üdülés céljából még egy nagyobb külföldi fürdőre utazik. Ez a súlyos baleset, amely sokkal fiatalabb embereket is hosszú időre tett volna munkaképtelenné, Stern Gyulát csak aránylag rövid időre verte le lábáról és minden remény meg van arra, hogy pár hét múlva barátainak, tisztelőinek és hivatalnokkarának nagy örömeire ismét megkezdheti abbahagyott munkáját, amelyet ugyanolyan acélos energiával, fiatalos munkabírással fog végezni, mint azelőtt, mielőtt megtörtént vele a sainálatos baleset.

Az aradi oxigéngyár póre a jogosulatlan adózás ellen.

Erdekes tárgyalás a timisoarai (temesvári) tábla előtt.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Tegnap foglalkozott a timisoarai tábla, mint közigazgatási bíróság az aradi oxigéngyár beadványával, amely arra kérte a közigazgatási bíróságot, érvénytelenítse azt a miniszteri rendeletet, amely az oxigén súlyát a palack súlyának bizonyos hányadában állapítja meg és rendelje el, hogy az oxigén súlyát köbméterenként állapítsák meg és eszerint vessék ki a 2 százalékos forgalmi adót. Az aradi oxigén-gyár beadvánva, illetve annak előzményei igen érdekesek.

Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium a múlt év folyamán elrendelte, hogy a forgalmi adót nem a kiskereskedő, hanem a termelő köteles fizetni és a forgalmi adó szempontjából az összes az országba behozott vagy az országban termelt cikkeket három osztályba sorozta. Az osztályozás után észre vették, hogy a besorolt cikkeken kívül is vannak bizonyos cikkek, amelyek egyik osztályban sem szerepelnek és ezeknek a forgalmi adóját 2 százalékban állapították meg. A két százalékos forgalmi adót fizető cikkek közé tartozik az oxigén is, amelyet főleg autogénhegesztésre használnak és vaspalackokban hoznak forgalomba. A süritett gázok megadóztatását a minisztérium egy rendeletben a múlt év nyarán úgy intézte el, hogy a gázok középárát negyedévenként az egész országra kiható érvénnyel szabja meg. A minisztérium első ízben a gázok és így az oxigén országos középértékét mázsánként 8000 lejben állapította meg és elrendelte, hogy a gáznemű testek súlya a gázot tartalmazó edény bruttó súlyának a harminc százalékában állapítandó meg.

Az oxigén-gyárak az oxigén súly szerint való mérését nem találták megfelelőnek és a pénzügyminisztériumhoz közös emlékiratot intéztek, amelyben kérték ennek a rendelkezésnek a megváltoztatását. Az aradi, a bucaresti-i, brassói, dicsőszentmártoni, resicai és egyéb oxigén-gyárak arra hivatkoztak, hogy a gáznemű testeket és így az oxigént is manométerrel, gázórával kell mérni, nem pedig

az edény súlyának bizonyos hányadában megállapítani, mert lehetséges, hogy kisebb palack jóval nehezebb, mint valamely kétszer akkora palack is, mert a palack súlya elsősorban annak anyagától függ. Az oxigént közönségesen negyvenliteres palackokban hozzák forgalomba, amelyekben öt köbméter oxigén fér. Egy ilyen negyven literes palacknak átlag 80 kiló a súlya, aminek 20 százaléka körülbelül 26 kilogramm. A miniszteri rendelet szerint tehát ennyi oxigént kell a pénzügyi közegnek számítása alapjául vennie, amelynek eredményeképpen 40 lej forgalmi adót kell kivetni minden negyven literes palackra. A valóságban azonban nem 26 kilogramm oxigén van egy ilyen palackban, hanem öt köbméter, amelynek súlya csak 7 kilogramm-nak felel meg és ez után a minisztérium által megállapított 8000 lejes országos középértéket figyelembe véve, a forgalmi adó csak 11.20 lej lenne. Az oxigéngyárak közbenjárására a minisztérium az országos középárát lecsökkentette 6000 lejre, azonban az oxigéngyárak ezzel sem voltak megelégedve, mert még így is az oxigén értékének körülbelül 6 százalékát fizetik, nem pedig a törvényben előírt 2 százalékot.

Mivel minden további kérvényezés hibavaló volt, az aradi oxigéngyár elhatározta, hogy közigazgatási uton kísérel meg a minisztériumot az oxigén-gyárak igazságának az elismerésére és a temesvári táblához mint közigazgatási bírósághoz fordult ebben a kérdésben. A tegnapi tárgyaláson a pénzügyminisztérium képviselői a kereset elutasítását kérték, mert szerintük az ügy nem tartozik a közigazgatási bíróság elé. A tábla Márta Sándor dr. elnöklele alatt elutasította az aradi oxigén-gyár keresetével, mert megállapítottan vette, hogy az illető miniszteri rendelet általános jellegű, amellyel nem kizárólag a felperes aradi gyár érdekei szenvednek sérelmet. Az ítélet megokolásában a tábla utasítja a gyárat, hogy a magas adózás miatt a pénzügyi hatóságok útján kísérelje meg az orvosias elnyerését.

Ma, esütörtökön az APOLLO-ban

A játékosnő

Harry Liedtke és Eszterházy Agnes-sel

Partizánok és a térségeni drama.

Szenzációs div. revüve.

Előadások kezdete 8, 7, 9 óra or.

KÖZGAZDASÁG.

Módosítják az usztoratórvényt.

Korlátozzák a hatóságok ármaximálási jogát. A kereskedelmi testületek a törvény teljes eltörlését kívánják.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kereskedelmi minisztérium hosszú évek érthetetlen és súlyos hatású intranszigienciája után elhatározta a spekulatortörvény módosítását. Beavatott körökből eredő hírek szerint egyelőre az usztoratórvénynek a kibővítéséről van szó, egy olyan szakasszal, amely megtiltja, hogy a hatóságok maximális árakat állapítsanak meg olyan cikkekre, amelyek nem elsődrendű közfogyasztási áruk. Megmarad tehát a kenyér, a hús, tej, tojás, a cukor maximális ára, azonkívül továbbra is maximálni fogják a szállodai, éttermi, vendéglői és bodegai árakat, valamint a fürdőhelyek és a magánfuvarozási vállalatok árait.

A készülő törvénymódosításon most dolgozik a minisztérium kereskedelmi vezérigazgatósága, amely utasítást kapott arra is, hogy vegye figyelembe mindazokat a memorandu-

mokat, amelyeket a kereskedelmi kamarák és érdekképviselők terjesztettek fel ebben a kérdésben. A munkálatok gyorsítása és pártatlansága érdekében a minisztérium külön bizottságot készült kinevezni, amelyben a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének és az UGIR-nak képviselői, azonkívül jogászok és parlamenti képviselők, mint a fogyasztók reprezentánsai is helyet fognak kapni. Ez a bizottság párhuzamosan fog dolgozni a kereskedelmi vezérigazgatósággal a spekulatortörvény módosításán.

A készülő törvényrevízióval kapcsolatban a kereskedelmi érdekképviselők körében újabb mozgalom készül, amelynek az a célja, hogy a kormány ne csak módosítsa, hanem törölje el az usztoratórvényt, amely igazságtalan, jogfosztó, szélsőségesen szigorú és antiszociális, tehát már régen megérett arra, hogy töröljék a törvénytárból.

Zürichben 3.22, Párisban 15.90 a lej

Helyi valutaárak. (Március hó 21.)
Kifizetések: Berlin 38.70, Newyork 161, Páris 6.33, Milánó 8.52, Prága 4.79, Budapest 28.25, Zágráb 2.85, Bécs 22.75, London 787, Zürich 31. — **Áru:** Márka 38.80, dollár 161, francia frank 6.33, olasz lira 8.55, cseh korona 4.80, pengő 28.25, dinár 2.85, osztrák schilling 22.75, angol font 785, svájci frank 31. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 160.25, francia frank 6.30, olasz lira 8.45, cseh korona 4.75, pengő 28, dinár 2.80, osztrák schilling 22.50, angol font 780, svájci frank 31. — **Irányzat:** Lanyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Március hó 21.)

Berlin 124.17.50, Amsterdam 209, Newyork 519.12.50, London 2534.12.50, Páris 20.43.50, Milánó 27.42.50, Prága 15.39, Budapest 90.70, Zágráb 9.13.25, **Bucuresti** 3.22, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 21.)
Berlin 124.15, Amsterdam 209.02.50, Newyork

519.06, London 2534.25, Páris 20.43.50, Milánó 27.42.50, Prága 15.39, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.50, **Bucwesti** 3.22, Varsó 58.30, Bécs 73.07.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 21.)

Devizák: Páris 6.39, Berlin 38.60, Budapest 28.40, London 785, Newyork 160.75, Milánó 8.48, Zürich 30.75, Bécs 22.70, Prága 4.79. — **Valuták:** Napoleon 640, márka 38.25, leva 1.17, török lira 0.83, angol font 785, francia frank 6.33, dollár 160, lengyel zloty 18.10, osztrák schilling 22.40, pengő 28.50, cseh korona 4.78.

= A Salgó osztaléka. Budapestről jelentik:

A Salgótarjáni Köszénbánya R. T. igazgatósága ma tartott ülésében megállapította az 1927. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy a folyó évi március hó 29. napjára egybehívandó rendes évi közgyűlésnek részvényenként, a tavalyi 3 pengővel szemben 3 és fél pengő osztalék kiizetését fogja indítványozni.

- Aradváros aszfaltoztat. Ma megérkezett a aradi városházára a belügyminisztérium határozata, amelyben jóváhagyja az aszfaltmunkálatok elvégzésére kiírt árlejtést. A permanens bizottság a miniszteri döntés alapján 60 napos határidővel kiírta az árlejtést a munkálatok elvégzésére.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

Március 15-től 25-ig olcsó 10 napot

röndezek e ezen idő alatt aki
3 párselyem harisnyát
a régi kipróbált minőségű páronként
90 Lejért vásárol,
egy pár ugyanilyen minőségűt, ingyen kap.
Hibátlan jó áru minden színben.
Aki 3 pár divatos la selyemzoknit páronként 35 Lejért vásárol,
egy pár ugyanilyen minőségűt ingyen kap.

Reclám cikkeim még a következők:

- Cérna flor kötött női harisnya ... 68 L
- Selyem flor moulin női harisnya 96
- „Bomborg” mosó selyem női harisnya 140
- Női csikó la selyem reformadrág 240
- Gyermek selyem jambasapka 35 és 45
- Kötött mintás férfizokni ... 33 és 38
- Cérna flor mintás férfizokni ... 55

Minden cikk hibátlan áru!

Keztyű, pulover, kabát, mellény a legnagyobb választékban, legolcsóbb árban.

Bársony Andor

legregibb, legnagyobb és legolcsóbb harisnya, keztyű-, kötött- és szövött-áru üzlete

ARAD, Piata Avram Iancu 18. sz.

Vidéki megrendeléseket legpontosabban eszközölök.

Elő hal

harcosa, ponty és cigányhal

kapható csütörtökön és pénteken

Lottwák József cégnél Aradon.

Nr. executional 924-1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portărel judecătoresc aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881. §. 102. respectiv XLI. din 1908. §. 19. cumca lucrurile următoare s. a. 1 mașină de cusut „Singer”, 1 șifoner, 1 divan și alte obiecte care în urma decizului Nr. 21619 din anul 1926. al judecătorei de ocol din Arad s'au executat în 9. Aprilie 1927. în favoarea executorul Florian Szabó împotriva executorilor locuitorii din comuna Sătu Paul pentru încasarea capitalului de 5000 lei și acces. prin executia de acoperire și cari s'au pretuit în 4000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni pe baza decizului Nr. 924-1927. al judecătorei de ocol din Aradul-Nou se fixează termenul pe 24. Martie anul 1928. la orele 4 p. m. în comuna Sătu Paul și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia. că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881. §. 107. și 108. celor cari dau mai mult. pe lângă scrierea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 5000 lei capital. dobânzile cu 12% socotind din 2. Noemvrie 1926. iar spesele până acum staverite.

Intrucât mobilele cari aujuz la licitație ar fi fost executate și de altii și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire. licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul articolului XLI. din 1908. §. 20.

Dat în 29. Februarie 1928.

Lazarescu. portărel.

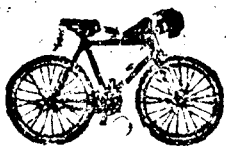
Wanderer

Világmarka 1516

Allandó képkiallitás.

Ujvári, Nagy Vilmos, Boemme Rita, Berkés, Ring, Kézdi Kovács, Zombory, Molnár Z. János, Czencz, Krupka stb. neves festők műveiből. Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. FREIMANN JÓZSEF Str. Bratiava 9.

Ortási kerékpár vásár!

Gyári képviseleteink által több waggon kerékpár érkezett, melyeket eredeti gyári áron feltűnően olcsón hozunk forgalomba. — „Nauman”, „Mars”, „Görické”, „Kaiser”, „Dirkopp”, „Opel”, „Wattenrad”, „Majestic”, „Maeter”, „Willkind”, „Rex” versenyes és turakerékpárok kedvező részletfizetésre kaphatók. Szakembri javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Bulvardul Regele Ferdinand 27. (Báros Benitér.) 1438

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitott
Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Belvárosban

szépséges ház, elfoglalható 5 szobás. fürdőszobás lakással, azonkívül egy 3 szobás, fürdőszobás lakással. 925.000 lejért eladó. Megbizott: Gyórfy „Mures” irodája Str. Umrei 13. 15308

KOCSIK,

bőrfeleles, különböző hajtókocsik, stráf, tejes és kordó 1000 a legújatyyosabb árban eladó.

Végh István kocsigyártó

Arad, Str. Ghiba Birta 26 (Várassy J. u.)

Nr. executional 921-1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portărel judecătoresc aduc la cunoștința publică în sensul legii articolul LX. din 1881. §. 102. respectiv XLI. din 1908. §. 19. cumca lucrurile următoare s. a. 1 mașină de cusut „Singer”, 1 mașină, 2 scaune, 2 porci și alte obiecte care în urma decizului Nr. 21618 din anul 1926. al judecătorei de ocol din Arad s'au executat în 9. Aprilie 1927. în favoarea executorul Florian Szabó împotriva executorilor locuitorii din comuna Sătu Paul pentru încasarea capitalului de 2000+1000 lei și acces. prin executia de acoperire și cari s'au pretuit în 3900 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni pe baza decizului Nr. 921-1927. al judecătorei de ocol din Aradul-Nou se fixează termenul pe 24. Martie anul 1928. la orele 4 p. m. în comuna Sătu Paul și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia. că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881. §. 107. și 108. celor cari dau mai mult. pe lângă scrierea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 2000+1000 lei capital. dobânzile cu 12% socotind din 2. Noemvrie 1926. iar spesele până acum staverite.

Intrucât mobilele cari aujuz la licitație ar fi fost executate și de altii și acestia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire. licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul articolului XLI. din 1908. §. 20.

Dat în 29. Februarie 1928.

Lazarescu. portărel.

Maoulatura papir 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMÍTIUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vasárnap betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésfelvetésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

MELYIK JÓSZIVŰ URIEMBER segítene ki kölcsönössézzel lakással bíró fiatal asszonyt. Leveleket "Szóke asszony" jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1559

HÁZASSÁG.

ELŐKELO családból származom. 23 éves csinosnak nevezett keresztény hadjon vagyok. Hozománvóm 2.000.000 lej készpénz és 4.000.000 lej ingatlan. Ismerettség hiányában megkíséreltem ezúton megkeresni azt, ki elkísérné az életbe. Rendes egzisztenciával bíró urak teljes című levelét kérem „Kisváros” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 1549

ALKALMAZÁS.

KERESKEDŐSEGÉD román, magyar és német nyelvtudással, ki a fűszer- és csemegé szakmában teljesen járatos azonnal felvétetik. Ugyanott egy jobb házból való fiú négy középosztályos tanulóval felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1549

INTELLIGENS egyének műveltségére felvétetik. Kollonita avomda, zsidó templommal szemben. 1564

MINDENES főző, felvétetik elsejére Roth butorüzlet. Calea Banatului. 1563

JOBB MINDENES főző, ki uriháznál már volt, periktul főz, magános ur háztartásának vezetésére felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1560

KERESÜNK melegkepes könyveket, ki a német levelezésben és gépirásban gyakorlattal bír. Írásbeli ajánlatok az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 1548

Utazók,

kik helyben és vidéken kereskedelmi és ipari vállalkozásokkal dolgoznak, közzölik címüket a „COMERCIA” céggel Arad, Str. Bratianu 12. 1577

LAKÁS.

A FOUÉ legszebb pontján 2 egymásba nyíló különbejárható szoba, előkelő garcon urnak, vagy házasparnak, esetleg teljes ellátással, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1566

EGY VAGY KÉT különbejárható uccai szoba közp. ntban, fűrdőszoba használatokkal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1572

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CSÉPLŐGARNITURA 6-os Máv. olc-ón eladó. Str. Oituz (Illés-u.) 32. 1526

WERTHEIM-PENZSEKRÉNY. Áveg-szekrény, antik komód, antik órák, szekrények, antik szalonok, komplett ebédlő, háló, szalon berendezések, nvest boák, antik ágyak, csillárok, asztalok, storeok, dupla ágyterítők, ágyneműk, férfi öltönyök, festmények, szervizek, paraván, zakett, horogolt és matyó asztalterítők, lapán legyező, struc toll legyező, dísz-tárgyak, rézágv. kézi bőrdid. zongorák, stb. eladók. Salgóné bizománvi üzlet Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1, Neuman-palota. 1000

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyveket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket sub. bizománya veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Horia (Széchenyi-ucca) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Üvegezett irodarekesz, különböző műanyagok, egy nagy jégsezkrény, egy nagy mákdaráló, csemegeasztal, pultok, és irodakassza, stüteményes kosár, olcsón eladók. — Cím: **Dórr Kocsárd Arad, Bul. Reg. Ferdinand 63. szám.** 1546

ELLÁTÁS.

TELJES ellátást keresek uricsaládnál belvárosban. Cimeket "Hivatalnoknók" jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1551

INGATLAN.

ELADÓ ház kovácsműhellyel és teljes felszereléssel. Cím Kodos Péter, Pécska 1155. szám. 1555

ÜZLETEK.

NAGY helyiségek kisebb gyárnak, raktárnak, autogarazsnak főtuvonalon jutányos árban kiadó. Str. Ghiba Birta (Varjassv József-u.) 26. 1554

Nr. executional 925—1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portárel iudecătoresc aduc la cunoștința publică insenzul legii articolul LX, din 1881, §. 102, respectiv XLI, din 1908, §. 19. cumca lucrurile următoare s. a. 1 mașină de cusut „ Singer”, 1 șifoner, 1 divan și alte obiecte care in urma decisiului Nr. 21616 din anul 1926, al iudecătoriei de ocol din Arad, s'au exccvat in 9. Aprilie 1927. in favorul executatorului Florian Szabó împotriva execuțiilor locuitorii din comuna Sftu Paul pentru incassarea capitalului de 4000 lei si acces, prin executie de acoperire și cari s'au pretuit in 3950 lei se vor vinde prin licitatie publică.

Pentru efeituirea acestei licitațiunii pe baza decisiului Nr. 925—1927. al iudecătoriei de ocol din Aradul-Nou se fixează terminul pe 24. Martie anul 1928. la orele 3½ p. m. in comuna Sftu Paul și toti cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute in senzul legii LX, din 1881, §. 107, și 108, celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea in bani gata și in caz necesar și sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 4000 lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 2. Noembrie 1926. iar spesele până acum staverite.

Intrucât mobilele cari auuz la licitație ar fi fost exccvate și de altii și acestia si-ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și in favorul acestora in senzul articlului XLI, din 1908, §. 20.

Dat in 29. Februarie 1928. Lazarescu, portárel. 1569

HOTEL PALACE

HOTEL EXCELSIOR HOTEL BELLEVUE

A Bellevue teljesen újalakítva forróvíz, privát lakosztályok tengeri fürdővel. Központi fűtés és forróvíz. 250 szoba kilátással és balkonnal a tengerre. Saját zene, naponta 5 órai teák, bálók művészi attrakciók, táncok, mulatságok.

Pensio: 35.— lírától.

HOTEL PALACE-ABBAZIA.

Gyönyörű női kalap újdonságok szalma, manilla és kombinált **DEUTSCH** **350 lejtől Alakítások** modellek után mérsékelt árban. Hozzávalók nagy választékban. Str. Bratianu (Weitser-u.) 13., főpostával szemben.

A tudomány csodája

Dr. med. U-Wa-Massa A legújabb tudományok csodája. A betegségek leggyorsabb és legbiztonságosabb kezelésére szolgál. A beteg a kezeléskor fájdalommentesen érezheti magát. A kezelést a beteg maga is végezheti. A kezelés után a beteg azonnal meggyógyulhat. A kezelés ára 10 lej. A kezelésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Nr. executional 920—1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portárel iudecătoresc aduc la cunoștința publică insenzul legii articolul LX, din 1881, §. 102, respectiv XLI, din 1908, §. 19. cumca lucrurile următoare s. a. 1 porc, 1 credent, 1 orolai pendul, 1 masă și alte obiecte care in urma decisiului Nr. 21613, din anul 1926, al iudecătoriei ocol din Arad, s'au exccvat in 9. Aprilie 1927. in favorul executatorului Florian Szabó împotriva execuțiilor locuitorii din comuna Sftu Paul pentru incassarea capitalului de 2000+1350 și acces, prin executie de acoperire și cari s'au pretuit in 3300 lei se vor vinde prin licitatie publică.

Pentru efeituirea acestei licitațiunii pe baza decisiului Nr. 920—1927. al iudecătoriei de ocol din Arad, se fixează terminul pe 24. Martie anul 1928. la orele 3 p. m. in comuna Sftu Paul și toti cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute in senzul legii LX, din 1881, §. 107, și 108, celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea in bani gata și in caz necesar și sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 2000+1350 lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 24. Maiu 1926. iar spesele până acum staverite.

Intrucât mobilele cari auuz la licitație ar fi fost exccvate și de altii și acestia si-ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și in favorul acestora in senzul articlului XLI, din 1908, §. 20.

Dat in 29. Februarie 1928. Lazarescu, portárel. 1568

Bérházakra

negyon olesón
jelzalogkölesönt azonnal folyóittatok

Bövebbet: 1428

HERZOG,

Strada Bratianu (Weitser János-u) 17

Épitkezők figyelmébe!

Ujjonnan építendő kisebb és nagyobb házakra az építkezési őszeszer

BO SZAKKAPKÁCIÓ
kölesönt folyóittatok legelőnyösebb kamattal mellett többévi lejtéssel.

HATSCHEK,

bankbizományos
Strada Mărășești 58—60. — Értekezés
2—3 óra között.

Nr. executional 926—1927.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE.

Subsemnatul portárel iudecătoresc aduc la cunoștința publică in senzul legii articolul LX, din 1881, §. 102, respectiv XLI, din 1908, §. 19. cumca lucrurile următoare s. a. 1 divan cu spate, 1 credent, 1 scroafă alb și alte obiecte care in urma decisiului Nr. 2518 din anul 1926. al iudecătoriei de ocol din Arad sau exccvat in 9. Aprilie 1927. in favorul executatorului Florian Szabó împotriva execuțiilor locuitorii din comuna Sftu Paul pentru incassarea capitalului de 4000 lei și acces, prin executie de acoperire și cari s'au pretuit in 4000 lei se vor vinde prin licitatie publică.

Pentru efeituirea acestei licitațiunii pe baza decisiului Nr. 926—1927. al iudecătoriei de ocol din Aradul-Nou se fixează terminul pe 24. Martie anul 1928. la orele 2½ p. m. in comuna Sftu Paul și toti cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute in senzul legii LX, din 1881, §. 107, și 108, celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea in bani gata și in caz necesar și sub pretul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 4000 lei capital, dobânzile cu 12% socotind din 2. Noembrie 1926. iar spesele până acum staverite.

Intrucât mobilele cari auuz la licitație ar fi fost exccvate și de altii și acestia si-ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și in favorul acestora in senzul articlului XLI, din 1908, §. 20.

Dat in 29. Februarie 1928. Lazarescu, portárel. 1567

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban **KAPKATOK** az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Az **ARADI IPAR** és **NÉPBANK** felszámolás alatt dr. Beles Jenő aradi közjegyző irodájában 1928. április 3-án délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen elad:

1362 drb. Gyöngyházipar részvénytasasági, egyenkint 2000 lei névértékű részvényt 1927. évi szelvényvel.

Bánatpéruz lei 50.000.

Egyéb feltételek az elíró közjegyző urnál megtudhatók.
(Utányvomas nem díjaztatik.)

Muzsay József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny ...	1600—
Tiszta gyapjuöltöny ...	2450—
Covercoatdivatöltöny ...	3150—
Felöltő tavaszli ...	1950—
Divat-ulster ...	2350—
Covercoat ulster v. raglán ...	3500—
Frogoli-kabát ...	2100—
Gummikabát ...	860—
Iskolaöltöny előírás szerint ...	1600—

D'vatszabóság! 178

Nagy posztó raktár!